

Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 1. Podsumowanie roku 2009

Przemysław Żurawlew, Michał Radziszewski

Abstrakt. Raport przedstawia wybrane obserwacje 170 gatunków ptaków z roku 2009 w regionie ornitologicznym Wielkopolska. Najistotniejsze awifaunistycznie są: pierwsze stwierdzenie w regionie kormorana małego *Phalacrocorax pygmeus*, drugie rybitwy czubatej *Sterna sandvicensis* i podgatunku sokoła wędrownego *Falco peregrinus calidus*, trzecie płatkonoga płaskodziobego *Phalaropus fulicarius*, trzecie i czwarte błotniaka stepowego *Circus macrourus*, czwarte gęsiówki egipskiej *Alopochen aegyptiaca* i mewy bladej *Larus hyperboreus*, piąte wydrzyka długosternego *Stercorarius longicaudus*, siódme pasterza różowego *Pastor roseus*, ósme mornela *Charadrius morinellus* oraz ósme i dziewiąte gęsi małej *Anser erythropus*. Z gatunków o niejasnym pochodzeniu stwierdzono po raz drugi i trzeci berniklę północną *Branta hutchinsii* i po raz szósty i siódmy gęś tybetańską *Anser indicus*. Appendix zawiera kryteria zbierania danych do następnych rocznych Wielkopolskich Raportów Ornitologicznych.

Wielkopolska Ornithological Report No. 1. Summary of 2009. Abstract. This report presents selected records of 170 species of birds in 2009 in the ornithological region of Wielkopolska. From the avifaunistic point of view, the most significant records include: the first sighting of Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus* in the region, the second one of Sandwich Tern *Sterna sandvicensis* and Peregrine Falcon of the *calidus* race (*Falco peregrinus calidus*), the third of Red Phalarope *Phalaropus fulicarius*, the third and fourth of Pallid Harrier *Circus macrourus*, the fourth of Egyptian Goose *Alopochen aegyptiaca* and Glaucous Gull *Larus hyperboreus*, the fifth of Long-tailed Jaeger *Stercorarius longicaudus*, the seventh of Rosy Starling *Pastor roseus*, the eighth of Eurasian Dotterel *Charadrius morinellus* and eighth and ninth of Lesser White-fronted Goose *Anser erythropus*. Species of uncertain origin include Cackling Goose *Branta hutchinsii*, recorded for the second and third time, and Bar-headed Goose *Anser indicus*, recorded for the sixth and seventh time. The appendix contains data selection criteria for the next annual Wielkopolska Ornithological Reports.

Zgromadzenie w jednym raporcie tak wielu istotnych danych ornitologicznych to zadanie trudne i bardzo czasochłonne. Prezentowane informacje otrzymano bezpośrednio od obserwatorów ptaków lub przeszukując bazy z awifaunistycznymi danymi. Kryteria (patrz Appendix) jakie zastosowano do wyboru gatunków, obserwacji fenologicznych i wielkości stad oparto na przeglądzie literatury, własnym doświadczeniu terenowym oraz podczas dyskusji w szerszym gronie osób zainteresowanych tym tematem.

Raporty ornitologiczne omawiające najważniejsze obserwacje ptaków w Wielkopolsce, mają być jednym z pierwszych kroków na drodze do gromadzenia i publikowania danych do nowej ornitologicznej monografii tego regionu – już w nowych granicach. Przy liście obserwacji niektórych gatunków zamieszczono komentarze, niekiedy weryfikując wcześniejsze błędne dane z literatury. Uwzględniona w komentarzach liczba stwierdzeń poszczególnych gatunków, dotyczy obszaru regionu po wprowadzeniu zmian jego granic w roku 2011. Należy mieć nadzieję, że kolejne roczne raporty spotkają się z większym zainteresowaniem, nie tylko czytelników, ale i osób przekazujących do nich swoje dane – do czego zachęcają autorzy niniejszego zestawienia. Wszyscy zainteresowani mogą przysłać swe dane do raportów za lata 2010 i 2011 na adresy e-mail autorów zestawienia.

Raport powstał dzięki pomocy wielu osób. Dziękujemy S. Kuźniakowi za udostępnienie danych z kartoteki Leszczyńskiej Grupy OTOP, Z. Kosińskiemu za dane z kartoteki Zakładu Biologii i Ekologii Ptaków UAM w Poznaniu, a P. T. Dolacie za dane z Kartoteki Przyrodniczej Południowej Wielkopolski (KPPW). Korzystano również z prowadzonej przez W. Michałaka Wielkopolskiej Kartoteki Ornitologicznej, raportów i witryny internetowej Komisji Faunistycznej Sekcji PTZool.,

a w pewnym stopniu również z informacji prezentowanych na stronach www.birdwatching.pl, forum.przyroda.org i organizacjakania.org. Dane do raportu bezpośrednio przekazali: W. Bagiński, K. Drab, J. Grzybek, G. Neubauer, T. Iciek, S. Kaczorowski, S. Karpicki, A. Kiszka, A. Konopka, Z. Kosiński, D. Kujawa, S. Kuźniak, E. Markiewicz, S. Niziński, S. Pawlak, T. Pietrzak, W. Plata, M. Przysański, B. Rudzinek, J. Stępniewski, M. Szajda, P. Szymański, M. Tobółka, J. Wyrwał, P. Wylegała i autorzy zestawienia. Wszystkim składamy serdeczne podziękowania.

Użyte skróty i symbole: ad. – adultus, cn. – co najmniej, dol. – dolina, gm. – gmina, imm. – imaturus, jez. – jezioro, juv. – juvenilis, ok. – około, pow. – powiat, pom. – pomiędzy, pull. – pisklę, rz. – rzeka, subad. – subadultus, zb. – zbiornik, ♂ - samiec, ♀ - samica. W przypadku miejscowości Zgliniec, gdzie przebiega granica powiatów kościańskiego i leszczyńskiego, nie zawsze można było ustalić w jakim powiecie dokonano danej obserwacji – w takich przypadkach zastosowano zapis: pow. kościański/leszczyński.

Przegląd gatunków

Łabędź niemy *Cygnus olor* (cn. 200)

14.03 – ok. 220 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **19.05** – ok. 560 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab); **6.06** – 205 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **14.06** – ok. 400 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzinek); **17.06** – ok. 590 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (A. Dylík); **26.06** – ok. 600 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzinek); **27.06** – 130 i 495 os., stawy Smogulec (S. Karpicki); **28.06** – ok. 250 os., stawy Smogulec (W. Plata); **14.07** – ok. 430 os., stawy Występ (B. Rudzinek); **26.08** – ok. 880 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzinek); **30.08** – 296 os., stawy Występ (A. Dylík); **17.09** – 249 os. stawy Miłosław, pow. wrzesiński (P. Wylegała); **4.10** – 524 os., stawy Występ (T. i M. Blank, A. Dylík); **6.10** – 268 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **12.10** – 213 os., Grężyny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **15.10** – 282 os., stawy Występ (W. Bagiński).

Łabędź czarnodzioby *Cygnus columbianus* (V-I, cn. 30)

V-I: 8 i 11.01 – 2 ad. i 3 imm., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **16.12** – 10 ad. i 4 imm., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek). **Stada: 2.03** – 39 ad. i 2 imm., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **8.03** – 47 os., stawy Dębica-Kocięba, pow. ostrowski (J. i J. Bartuzi, P. T. Dolata); **17.03** – 73 os., stawy Dębica-Kocięba (R. Kaczmarek); **18.03** – 62 os., Grężyny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **19.03** – 145 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Ostrowski); **21.03** – 68 os., stawy Dębica-Kocięba (R. Kaczmarek); **21.03** – 128 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (M. i T. Blank); **21.03** – 283 os., stawy Występ, pow. nakielski (M. i T. Blank); **24.03** – 53 os., Jez. Czeszewskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **26.03** – 63 os., stawy Dębica-Kocięba (P. T. Dolata, KPPW); **2.04** – 61 os., **4.04** – 60 os., stawy Dębica-Kocięba (M. Radziszewski); **5.04** – 33 ad. i 5 imm., stawy koło Szamocina, pow. chodzieski (W. Plata); **7.10** – 31 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **15.10** – 32 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzinek); **15.10** – 121 ad. i 2 juv., stawy Występ (W. Bagiński); **17.10** – 37 ad. i 4 imm., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **17.10** – ok. 110 os., stawy Występ (B. Rudzinek); **23.10** – 98 ad. i 7 imm., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzinek); **24.10** – 32 os., stawy Smogulec (B. Rudzinek); **25.10** – 72 ad. i 5 imm., stawy Antoniny (W. Plata); **25.10** – 37 ad. i 9 imm., stawy Występ (B. Rudzinek); **28.10** – 54 ad. i 10 imm., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **29.10** – 67 os., stawy Smogulec (B. Rudzinek); **2.11** – 114 ad. i 5 imm., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **7.11** – 26 ad. i 7 imm., stawy Smogulec (B. Rudzinek); **13.11** – 38 ad. i 12 imm., stawy Gosławice (S. Mielczarek).

Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* (L, cn. 100)

Łęgi: 10.05 – 1 para z 1 pull., Wąsosz, pow. złotowski (W. Plata); **16.07** – 1 para z 2 pull., staw Gertruda, Muchocin, pow. międzychodzki (D. Kujawa). **Stada: 19.03** – 153 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Ostrowski); **5.04** – 97 ad. i 8 imm., stawy koło Szamocina, pow. chodzieski (W. Plata); **15.11** – 105 ad. i 3 imm., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzinek); **19.11** – 107 ad. i 7 imm., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzinek).

Geś zbożowa *Anser fabalis* (V-VIII, cn. 5000)

V-VIII: 9, 24.05 i 16.06 – 1 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk, M. Prange); **12.06** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak); **26.06-7.07** – 1 os., stawy Smogulec, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzinek); **13 i 18.07** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski);

29.08 – 2 os., Pierzchno, pow. poznański (S. Karpicki). **Stada: 8.03** – ok. 7000 os., Kąsinowo, pow. szamotulski (J. Wyrwał, P. Malczyk, R. Kubacki); **12.03** – ok. 5000 os., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (A. Loręcki, A. Kiszka); **12.03** – ok. 8000 os., Jabłkowo, pow. wągrowiecki (A. Loręcki, A. Kiszka).

Gęś krótkodzioba *Anser brachyrhynchus* (W)

7.03 – 1 os., Niemierzyce, pow. grodziski (D. Kujawa); **7.03** – 2 ad., 1 ad. i 1 ad., Śródka, pow. poznański (S. Karpicki); **8.03** – 3 os., Jagniewice, pow. wągrowiecki (P. Wylegała); **8.03** – 1 os., Rybno, pow. gnieźnieński (P. Wylegała); **8.03** – 5 os., Kąsinowo, pow. szamotulski (J. Wyrwał, P. Malczyk, R. Kubacki); **8.03** – 2 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk); **9.03** – 1 os., Objezierze (P. Szymański, M. Tobółka); **9.03** – 1 ad., Jagniewice (S. Karpicki); **15.03** – 1 ad., Kąsinowo (S. Karpicki); **15.03** – 2 ad., Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak); **17.03** – 1 os., Grabianowo, pow. śremski (Sz. Kaczmarek); **19** i **20.03** – 1 os., Grężyny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka, S. Karpicki); **22.03** – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański/leszczyński (J. Ratajczak); **22.03** – 1 os., Lubiń, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **27.03** – 1 os., Jez. Kaliszańskie, Kaliszany, pow. wągrowiecki (P. Wylegała); **28.03** – 1 os., Lubiń (J. Ratajczak); **28.03** – 2 os., Nowakowo i stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk, M. Skawiński); **28.03** – 1 os., Kąty, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **29.03** – 1 os., Lubiń (S. Karpicki, J. Ratajczak); **29.03** – 7 os., Objezierze (P. Wylegała); **29.03** – 4 os., Nowakowo (J. Wyrwał i inni); **29.03** – 3 os., Popowo, pow. obornicki (J. Wyrwał i inni); **4.10** – 1 os., Otylin, pow. pilski (W. Plata); **16.11** – 1 os., Żukowo (A. Krawczyk, P. Szymański, M. Tobółka); **13.12** – 1 ad., stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak). W obecnych granicach regionu w latach 1983-2007 zanotowana 18 razy (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2003, 2004, 2007, 2008). Od roku 2008 jej obserwacje nie podlegają już weryfikacji Komisji Faunistycznej.

Gęś białoczelna *Anser albifrons* (V-VIII, cn. 5000)

V-VIII: 2.05 – 1 os., Bagna Średzkie, Środa Wlkp. (M. Szajda i inni). **Stada: 28.03** – ok. 6000 os., Nowakowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk).

Gęś mała *Anser erythropus* (W)

19.03 – 1 ad., Grężyny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **15.11** – 1 ad., Żukowo, pow. obornicki (P. Wylegała, Z. Rosin).

W latach 1988 i 2006-2008 stwierdzona w regionie 7 razy (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2007, 2008, 2009, 2010).

Gęgawa *Anser anser* (cn. 500)

17.09 – ok. 640 os., stawy Miłośław, pow. wrzesiński (P. Wylegała); **20.09** – 737 os., zb. Wonieść, pow. kościański (B. Nowak, S. Niziński); **9** i **11.10** – ok. 600 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **17.10** – ok. 800 os., Gniewowo, pow. kościański (B. Nowak); **17.10** – ok. 820 os., stawy Smogulec (P. Wylegała); **22.10** – ok. 1500 os., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **26.10** – ok. 850 os., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **29.10** – ok. 2000, stawy Miłośław (S. Niziński); **14.11** – ok. 1500 os., Bagna Bachorze, Karczyn, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winiecki); **15.11** – ok. 1150-1200 os., stawy Smogulec (W. Plata).

Bernikła kanadyjska *Branta canadensis* (W)

21.03 – 2 os., Wilczkowo, pow. zniński (R. Królikowski); **3.05** – 1 os., Lubiń, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **17.05** – 2 os., zb. Wonieść, pow. kościański (J. Stępniewski); **21.11** – 1 ad., Ślepuchowo, pow. obornicki (S. Karpicki).

***Branta canadensis* x *Anser anser* (W)**

2.08 – 1 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Bernikła białolica *Branta leucopsis* (W)

18.01 – 2 os., Mylin, pow. międzychodzki (K. Drab); **28.02** – 2 os., Jaraczewo, pow. jarociński (T. Pietrzak, P. i D. Żurawlew); **1.03** – 1 os., Popowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **3.03** – 3 os., Kobylin, pow. krotoszyński (A. Stankowski); **7.03** – 1 os., Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **8.03** – 4 os., Kąsinowo, pow. szamotulski (J. Wyrwał, P. Malczyk, R. Kubacki); **8.03** – 7 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk, P. Szymański); **8.03** – 9 os., Jagniewice, pow. wągrowiecki (P. Wylegała); **8.03** – 10 os., Zagaj, pow. obornicki (P. Wylegała); **12.03** – 8 os., Jabłkowo, pow. wągrowiecki (A. Loręcki, A. Kiszka); **14.03** – 7 os., stawy Objezierze (S. Karpicki); **14.03** – 4 os., Lubiń, pow. kościański (O. Gordo, M. Tobółka); **14.03** – 2 os., Bagna Średzkie, Środa Wlkp. (M. Szajda i inni); **15.03** – 14 os., Wychowaniec, pow. obornicki (J. Wyrwał); **15.03** – 3 ad., Kąsinowo (S. Karpicki); **15.03** – 2 os., Górka, pow. obornicki (S. Karpicki); **17.03** – 1 os., Runowo,

pow. czarnkowsko-trzcianecki (M. Przysański); **18.03** – 3 os., Zelgniewo, pow. pilski (W. Plata); **19.03** – 5 os., Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **20.03** – 1, 2 i 6 os., Gręziny (S. Karpicki); **21.03** – 3 os., Czeszewo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka i inni); **21.03** – 3 os., stawy Żukowo/Objezierze (A. Artyszuk); **22.03** – 1 os., Śródka, pow. poznański (S. Karpicki); **22.03** – 4 os., Zgliniec, pow. kościański/leszczyński (J. Ratajczak); **22.03** – 6 os., Kunowo, pow. mogileński (J. Winięcki); **26.03** – 7 os., Kunowo (S. Kaczorowski); **28.03** – 2 os., Kąsinowo (S. Karpicki); **28.03** – 67 os., Nowakowo i stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk, M. Skawiński); **28.03** – 11 os., Żukowo, pow. obornicki (S. Karpicki); **28.03** – 3 os., Kąty, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **28.03** – 1 os., Lubiń, pow. kościański (J. Ratajczak); **28.03** – 32 os., stawy Objezierze (S. Karpicki); **28.03** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (A. Konopka); **29.03** – 3 os., Nowakowo (J. Wyrwał i inni); **29.03** – 2 os., Urbanie, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk, P. Wylegała); **29.03** – 39 os., Popowo (J. Wyrwał i inni); **29.03** – 3 os., Lubiń (S. Karpicki, Sz. Kaczmarek); **29.03** – 3 os., zb. Wonieść, pow. kościański (J. Ratajczak); **29.03** – 3 os., Jez. Witosławskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **31.03** – 92 os., Nieszawa, pow. poznański (J. Stępniewski); **10.04** – 1 os., Zb. Pakoski, Kunowo (S. Kaczorowski); **19.04** – 5 os., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (D. Kujawa, A. Lange); **17.06** – 1 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (A. Dylík); **10.10** – 2 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka); **15.10** – 11 os., stawy Smogulec (B. Rudziónek, K. Drab); **18.10** – 1 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **18.10** – 1 os., zb. Wonieść (B. Nowak, M. Janowski); **24.10** – 1 os., Zemsko, pow. grodzicki (D. Kujawa); **25.10** – 1 os., Bagrowo, pow. średzki (M. Szajda, E. Jasińska, E. Kończal); **25.10** – 1 os., Brodnica, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **26.10** – 1 os., stawy Smogulec (B. Rudziónek, K. Drab); **29.10** – 12 os., stawy Smogulec (B. Rudziónek, K. Drab); **31.10** – 1 os., Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **1.11** – 1 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **7.11** – 4 os., stawy Smogulec (B. Rudziónek, K. Drab); **11.11** – 1 os., Ślepuchowo, pow. obornicki (S. Karpicki); **11.11** – 2 os., Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, A. Marczewski); **15.11** – 2 os., Kaźmierz, pow. szamotulski (S. Karpicki); **19.11** – 2 os., Smogulec (B. Rudziónek, K. Drab); **21.11** – 1 os., Ślepuchowo (S. Karpicki); **4.12** – 1 os., Boża Wola, pow. kościański (M. Tobółka); **13.12** – 1 os., Manieczki (B. Nowak, M. Janowski); **13.12** – 1 os., Rakówka, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **18.12** – 1 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak). Oprócz dużej liczby stwierdzeń, na uwagę zasługuje zanotowanie stad liczących po 92, 67 i 32 os.

Bernikla obroźna *Branta bernicla* (W)

8.03 – 1 os., Ugoda, pow. nakielski (M. i T. Blank, D. Kilon, W. Bagiński); **28.03** – 1 os., Lubiń, pow. kościański (J. Ratajczak); **18.10** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Bernikla rdzawoszyja *Branta ruficollis* (W)

8.03 – 1 ad., Jez. Bytyńskie, pow. szamotulski (B. Krąkowski).

Zanotowana wcześniej 22 razy, z czego 21 razy w latach 1986-2008 (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000b, 2001, 2002, 2006, 2007, 2008, 2009).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca* (W)

6.03 – 3 ad., stawy Objezierze, pow. obornicki (A. Artyszuk); **8.03** – 3 os., Kąsinowo, pow. szamotulski (J. Wyrwał, R. Kubacki, P. Malczyk); **11.08–17.10** – 1 os., Mogilno (S. Kaczorowski).

Wcześniej zanotowana 3 razy w latach 1982, 2006 i 2007 (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2007, 2008). Od roku 2009 Komisja Faunistyczna weryfikuje jedynie stwierdzenia lęgów tego gatunku. Podana w monografii Bednorza et al. (2000) obserwacja z roku 1926 z Rudy w pow. sieradzkim (Domaniewski 1951) dotyczy obszaru błędnie zaliczonego do Wielkopolski.

Kazarka rdzawa *Tadorna ferruginea* (W)

14.08 – 4 ad., stawy Objezierze/Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, A. Artyszuk, S. Karpicki).

W latach 1974-2008 zanotowana 14 razy, pomijając obserwacje ptaków hodowlanych z jednego z parków w Pile, które widywano na rz. Gwdzie w latach 1987-1993 (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000b, 2003, 2007, 2009).

Ohar *Tadorna tadorna* (W)

9.03 – 1♂ i 1♀, Przemęt, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **10.03** – 1♂ ad., zb. Murowaniec, pow. kaliski (Sz. i T. Pietrzak); **4.04** – 2♂♂, stawy Głogówek, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winięcki); **5.05** – 1 para, Dobrów, pow. kolski (G. Neubauer); **29.05** – 1♀, stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, R. Kubacki, M. Skawiński); **11–30.08** – 1 juv., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab i inni); **19.09** – 2 os., stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **3.10** – 2 os., stawy Głogówek (S. Kaczorowski, J. Winięcki); **6.10** – 1 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka).

Mandarynka *Aix galericulata* (W)

8, 11, 18, 25.01 – 1 ♀, Kanał Bernardyński, Kalisz (J. Bartuzi, P. T. Dolata, T. Pietrzak, KPPW); **1.02** – 2 ♀♀, Poznań, ul. Omańkowska (N. i R. Hybsz, M. Pakula), **7.02** – 1 ♀, Poznań, ul. Omańkowska (S. Karpicki); **5.02** – 1 ♂, rz. Gwda, Piła (B. Rudzionek i inni).

W latach 1993-2007 odnotowana 10 razy, głównie w miastach (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000b, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005). Od roku 2008 jedynie stwierdzenia gniazdowania (poza stałymi lęgowiskami) podlegają weryfikacji Komisji Faunistycznej.

Świstun *Anas penelope* (L, XII-II, VI-VII, cn. 100)

XII-II: 11 i **25.01** – 1 ♂, rz. Proсна, Kalisz (J. Bartuzi, KPPW); **14.01** – 1 ♂ i 3 ♀♀, rz. Warta, Międzychód (D. Kujawa); **14.01** – 1 ♂ i 1 ♀, rz. Warta, Stobnica, pow. obornicki (K. Drab); **17.01** – 1 ♀, rz. Ołobok, Ostrów Wlkp. (P. T. Dolata, KPPW); **28.01** – 1 ♂ i 1 ♀, Park Sołacki, Poznań (M. Tobółka); **6.12** – 2 ♀♀, rz. Gwda, Piła (D. Ostrowski); **12.12** – 1 ♀, zb. Piaski-Szczygliczka, pow. ostrowski (P. T. Dolata, KPPW); **12.12** – 3 ♂♂ i 5 ♀♀, Jez. Stawianowskie, pow. złotowski (K. Drab, B. Rudzionek); **13.12** – 9 os., stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **18.12** – 1 ♀, Obrzycko, pow. szamotulski (K. Drab). **Stada: 8.03** – ok. 260 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk); **14.03** – ok. 1500 os., Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **14.03** – ok. 450 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **14.03** – ok. 350 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **14.03** – ok. 430 os., zb. Wonieść (O. Gordo, M. Tobółka); **15.03** – 116 os., zb. Wonieść (B. Nowak); **18.03** – ok. 810 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (P. Wylegała, Z. Rosin); **19.03** – ok. 270 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Ostrowski); **26.03** – 152 os., Zb. Pakoski, Krzyżanna, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **28.03** – ok. 300 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał, P. Malczyk); **28.03** – 210 os., Jez. Bytyńskie, pow. szamotulski (S. Karpicki); **28.03** – ok. 1100 os., Białośliwie, pow. pilski (A. Konopka); **1.04** – 215 os., Jez. Rgielskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **4.04** – 113 os. (76 ♂♂ i 37 ♀♀), stawy Żukowo (J. Wyrwał); **4.04** – 187 os., Jez. Bracholińskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **5.04** – ok. 100-120 os., rozlewiska rz. Noteć, Białośliwie, pow. chodzieski (W. Plata); **5.04** – ok. 190 os., stawy koło Szamocina, pow. chodzieski (W. Plata); **8.10** – ok. 100 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek); **29.10** – ok. 200 os., stawy Miłośław, pow. wrzesiński (S. Niziński).

Krakwa *Anas strepeta* (XII-II, cn. 50)

XII-II: 11.01 – 3 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (P. Wylegała, Z. Rosin); **13.12** – 7 os., stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **26** i **28.01** – 1 ♂, Park Sołacki, Poznań (M. Tobółka). **Stada: 12.04** – ok. 80 os., zb. Wonieść, pow. kościański (B. Nowak); **19.05** – ok. 70 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab); **9.06** – 86 os., stawy Smogulec (P. Wylegała); **18.06** – ok. 100 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek); **3.07** – ok. 70 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek); **17.09** – 54 os., stawy Miłośław, pow. wrzesiński (P. Wylegała); **8.10** – ok. 140 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek); **21.11** – 62 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Krzyżówka *Anas platyrhynchos* (cn. 5000)

15.08 – ok. 5450 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (P. Wylegała, Z. Rosin).

Rożeniec *Anas acuta* (L, XII-II, cn. 50)

XII-II: 13.12 – 3 os. stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **17.02** – 1 ♂, rz. Warta, Obrzycko, pow. szamotulski (K. Drab). **Stada: 8.03** – ok. 50 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk); **14.03** – ok. 50 os., Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda i inni); **28.03** – 95 os., Białośliwie, pow. pilski (A. Konopka).

Cyranka *Anas querquedula* (XI-II, cn. 50)

Stada: 14.04 – ok. 80 os., Białośliwie, pow. pilski (P. Wylegała); **9.08** – ok. 50 os., dol. Moskawy pom. Olszewem a Nietrzezanowem, pow. średzki (M. Szajda i inni); **21.08** – ok. 70 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek).

Płaskonos *Anas clypeata* (XII-II, cn. 50)

XII-II: 11.01 – 1 ♂, **18.01** – 2 ♂♂, rz. Proсна, Kalisz (J. Bartuzi, P. T. Dolata, KPPW). **Stada: 1.04** – 87 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **5.04** – ok. 60-70 os., rozlewiska rz. Noteć, Białośliwie, pow. chodzieski (W. Plata); **12.04** – 67 os., zb. Wonieść, pow. kościański (B. Nowak); **21.04** – 61 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **25.04** – 84 os., zb. Wonieść (B. Nowak); **30.08** – ok. 50 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (J. Wyrwał); **8.10** – ok. 50 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek).

Helmiatka *Netta rufina* (W)

21.05 – 1♂, zb. Przykona, pow. turecki (J. Grzybek); **26.07** – 1♂, stawy Dębica-Kocięba, pow. ostrowski (P. Szymański, M. Tobółka); **21.08** – 1♀, stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **5.09** – 1♀, stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **4.10** – 1♂, stawy Występ (T. i M. Blank, A. Dylík); **9.10** – 1♂, Jez. Bracholińskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **10.10** – 1♀, stawy Smogulec (A. Konopka); **24 i 31.10** – 1♂, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **13.12** – 2♀♀, Jez. Dominickie (P. Sieracki).

Podgorzałka *Aythya nyroca* (W)

9.03 – 1♂, Jez. Rościńskie, pow. wągrowiecki (A. Loręcki, H. Czarnecki); **10.04** – 1♂, stawy Zgliniec, pow. kościański/leszczyński (P. Szymański); **14.04** – 1♂ i 1♀, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, M. i A. Prange); **2.05** – 1♂, zb. Wonieść, pow. kościański (J. Ratajczak); **9.05** – 1♂ i 1♀, stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **14.05** – 1♂ i 1♀, stawy Objezierze (J. Wyrwał); **14.07** – 1 ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **26.07** – 1 ad., stawy Smogulec (A. Konopka); **2.08** – 1♂ i 1♀, stawy Żukowo (J. Wyrwał); **8.08** – 7 os., zb. Wonieść (A. Łakomy); **11.08** – 1 os., stawy Zgliniec (P. Szymański); **16.08** – 3 os., zb. Wonieść (P. Szymański, M. Tobółka); **8.09** – 1♀, stawy Żukowo/Objezierze (J. Wyrwał); **15.10** – 1♂, Jez. Bracholińskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **31.10** – 1♀, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak).

Ogorzałka *Aythya marila* (W)

11.01 – 1♂ i 3♀♀, Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **11.01** – 1♂ i 1♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (P. Wylegała, Z. Rosin); **11.01** – 1♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **20.01** – 1♀, zb. przy elektrowni Konin (S. Mielczarek); **27.01** – 1♂, Jez. Chrzypskie Wielkie (D. Kujawa); **14.02** – 1♂, Jez. Chrzypskie Wielkie (S. Niziński); **21.02** – 2♀♀, zb. przy elektrowni Konin (S. Mielczarek); **28.03** – 2♀♀, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk); **4.04** – 1♀, stawy Objezierze (J. Wyrwał); **6.09** – 1♀, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **15.10** – 2♀♀, Jez. Bracholińskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **22.10** – 1♀, stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **25.10** – 1♀, stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); **11.11** – 1 juv., zb. Wonieść, pow. kościański (B. Nowak, A. Marczewski); **14.11** – 1♂ i 1♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **17.11** – 3♀♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **24.11** – 8♀♀, zb. Przykona, pow. turecki (J. Grzybek); **28.11** – 4♀♀, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **28 i 30.11** – 1♀, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **13.12** – 1♀, Jez. Dominickie (P. Sieracki); **13.12** – 1 juv., Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, M. Nowakowski); **16.12** – 3♀♀, Jez. Dominickie (A. Łakomy); **27.12** – 9 os., Jez. Dominickie (P. Szymański, M. Tobółka, K. Żołnierowicz).

Lodówka *Clangula hyemalis* (W)

24.11 – 1♀, zb. Przykona, pow. turecki (J. Grzybek).

Markaczka *Melanitta nigra* (W)

13.05 – 1♀, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **28.11** – 2♀♀, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **16.12** – 2♀♀, Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek).

Uhla *Melanitta fusca* (W)

24.01 – 2♂♂ i 2♀♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **21.02** – 2♂♂ i 1♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **2.03** – 1♂ i 2♀♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **4.10** – 2♀♀, Jez. Kaliszskie, pow. wągrowiecki (H. Czarnecki, A. Loręcki); **24.10** – 1♀, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **11.11** – 1 os., Jez. Sławianowskie, pow. złotowski (A. Konopka); **14, 21 i 28.11** – 1♂, Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **24.11** – 3♀♀, zb. Przykona, pow. turecki (J. Grzybek); **28.11** – 7♀♀, Jez. Dominickie (J. Ratajczak); **28.11** – 1♂, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **16.12** – 1♂ i 3♀♀, Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **19.12** – 12 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **25.12** – 4 os., Jez. Dominickie (W. Michalak, E. Michalak); **27.12** – 6 os., Jez. Dominickie (P. Szymański, M. Tobółka, K. Żołnierowicz).

Bielaczek *Mergus albellus* (V-VIII, cn. 50)

Stada: **12.01** – 86 os. (23♂♂ i 63♀♀), Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek).

Szlachar *Mergus serrator* (W)

7.03 – 1♂ i 1♀, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **7.04** – 1♂ i 1♀, zb. Wonieść, pow. kościański (G. Orłowski); **16.04** – 1♂ i 1♀, zb. Wonieść (M. Tobółka); **15 i 18.10** – 1♂ imm., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek, K. Drab); **29.10** – 1♂ i 1♀, stawy Miłośław, pow. wrzesiński (S. Niziński); **7 i 8.11** – 1♀ imm., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **8.11** – 2♀♀, Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa).

Nur rdzawoszyi *Gavia stellata* (W)

26.03 – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **6.04** – 1 os., Zb. Gołuchowski, pow. pleszewski (M. Radziszewski, P. Żurawlew); **12.04** – 1 os., zb. Murowaniec, pow. kaliski (Sz. i T. Pietrzak, T. Wilżak); **19.04** – 1 imm., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (D. Kujawa, A. Lange); **20.04** – 1 ad., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **21.11** – 1 os., Jez. Żnińskie Duże, pow. żniński (A. Dylak, M. Blank); **28.11** – 1 os., Jez. Kierskie, pow. poznański (M. Wiśniewski); **30.11** – 1 os., Konin-Pątnów (S. Mielczarek).

Nur czarnoszyi *Gavia arctica* (W)

2 i **11.01** – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **2.05** – 1 ad., Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **17** i **18.10** – 1 ad. i 1 juv., zb. Wonieść, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **24.10** – 1 os., Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **30.10** i **4.11** – po 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **8.11** – 1 os., Jez. Rościńskie, pow. wągrowiecki (A. Loręcki, M. Juszcak); **11.11** – 1 ad., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **14.11** – 3 os., Jez. Dominickie (W. Michalak); **22.11** – 1 os., zb. Wonieść (R. Kempa); **28.11** – 3 ad. i 1 juv., Jez. Dominickie (J. Ratajczak); **6.12** – 1 ad., Jez. Chrzypskie Wielkie (D. Kujawa).

Perkoz rogaty *Podiceps auritus* (W)

17.10 – 1 ad., Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa).

Perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena* (XII-II, cn. 25)

XII-II: 27.12 – 2 os., Jez. Dominickie, pow. leszczyński (P. Szymański, M. Tobółka, K. Żółnierowicz).

Kormoran mały *Phalacrocorax pygmeus* (W)

26.08 – 1 ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudziona, K. Drab, J. Wyrwał).

Jest to pierwsze stwierdzenie w regionie Wielkopolska, po tym jak zb. Jezioro znalazł się poza jego granicami (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2010).

Bąk *Botaurus stellaris* (XII-II)

11.01 – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (P. Wylegała, Z. Rosin); **11.01** – 2 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudziona, J. Barteczka); **18.01** – 1 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (J. i J. Bartuzi); **10.02** – 1 os., Bagna Średzkie, Środa Wlkp. (M. Szajda); **25.12** – 1 os., Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda); **27.12** – 1 os., Dziembówko, pow. pilski (W. Plata).

Ślepowron *Nycticorax nycticorax* (W)

2.08 – 2 ad., Dzierawy, pow. kolski (S. Mielczarek).

Czapla nadobna *Egretta garzetta* (W)

6.09 – 1 os., stawy Miłośław, pow. wrzesiński (M. Szajda, E. Jasińska).

Do roku 2007 zanotowana w regionie 14 razy (Komisja Faunistyczna 1998, 2000a, 2001, 2003, 2004, Bednorz et al. 2000). Od roku 2008 jedynie stwierdzenia jej lęgów podlegają weryfikacji Komisji Faunistycznej. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż obserwacja z 07.1975 na stawach Ślesin w pow. nakielskim (Jesionowski 1980, Bednorz & Kupczyk 1995, Bednorz et al. 2000), nie została zgłoszona do weryfikacji Komisji Faunistycznej i nie powinna być podawana.

Czapla biała *Egretta alba* (XII-II, cn. 50)

XII-II: 4.01 – 4 os., zb. Wonieść, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **9.01** – 3 os., zb. Wonieść (Sz. Kaczmarek); **11.01** – 1 os., Jez. Mikorzyńskie, pow. koniński (P. Wylegała, Z. Rosin); **11.01** – 3 os., zb. Wonieść (Sz. Kaczmarek); **12.01** – 1 os., Jez. Wąsowsko-Mikorzyńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **17.01** – 1 os., zb. Wonieść (J. Stępniewski, P. Sieracki); **25.01** – 1 os., stawy Dębica-Kocięba, pow. ostrowski (J. i J. Bartuzi); **29.01** – 2 os., rz. Warta, Zielonagóra, pow. szamotulski (M. Pióro); **6.02** – 1 os., Jez. Rościńskie, pow. wągrowiecki (H. Czarnecki); **7.02** – 3 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **8.02** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudziona); **10.02** – 2 os., rz. Warta, Zielonagóra (M. Pióro); **14.02** – 1 os., Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **18.02** – 1 os., Jez. Łęgowskie, pow. wągrowiecki (A. Loręcki); **18.02** – 3 os., stawy Antoniny (B. Rudziona); **26.02** – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **28.02** – 1 os., zb. Wonieść (J. Stępniewski, P. Sieracki); **6.12** – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **13.12** – 1 os., Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **18.12** – 1 os., rz. Ołobok, Ostrów Wlkp. (P. T. Dolata, KPPW); **20.12** – 2 os., zb. Wonieść (Sz. Kaczmarek); **26.12** – 1 os., Jez. Żnińskie Duże, pow. żniński (S. Springer). **Stada: 19.09** – ok. 100 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona);

9.10 – 62 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **18.10** – 55 os., stawy Występ, pow. nakielski (P. Wylegała); **18.10** – 203 os., stawy Ostrówek (T. i M. Blank); **22.10** – 159 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **26.10** – 106 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **27.10** – 57 os., **29.10** – 67 os., zb. Wonieść (A. Łakomy). Duża liczba zimowych obserwacji jest zgodna z wcześniejszymi danymi (Ławicki 2009).

Czapla siwa *Ardea cinerea* (cn. 50)

3-11.10 i **1.11** – ok. 120 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **11.10** – ok. 110 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **19.10** – ok. 110 os., stawy Występ (T. i M. Blank).

Bocian biały *Ciconia ciconia* (X-II, cn. 100)

X-II: 2.12 – 1 os., Moraczewo, pow. leszczyński (M. Tobółka). **Stada: 28.07** – ok. 140 os., Ołobok/Rososzycza, pow. ostrowski (P. T. Dolata, W. Kaźmierczak, KPPW).

Trzmielojad *Pernis apivorus* (X-IV)

12.04 – 2 os., Piła, pow. pleszewski (E. Markiewicz).

Kania czarna *Milvus migrans* (IX²-III)

31.03 – 2 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcieński (K. Drab); **3.10** – 1 os., Czarnków, pow. czarnkowsko-trzcieński (W. Kulwas).

Kania ruda *Milvus milvus* (X-II, cn. 5)

X-II: 17.02 – 1 os., Dobrojewo, pow. szamotulski (K. Drab); **2.10** – 2 os., **3.10** – 1 os., Sokołowo-Dulinowo, pow. czarnkowsko-trzcieński (W. Kulwas). **Skupienia: 18.09** – 11 os., Dobrojewo (K. Drab).

Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (X²-III¹)

10.01 – 1 ♀, Jez. Berzyńskie, pow. wolsztyński (K. Mączkowski i inni).

Błotniak zbożowy *Circus cyaneus* (L, V-VIII, cn. 5)

V-VIII: 8.06 – 1 ♀, Grzegorzew, pow. kolski (G. Neubauer). **Skupienia: 17.01** – 4 ♂♂ i 3 ♀♀, Niełęgowo, pow. kościański (J. Stępniewski).

Błotniak stepowy *Circus macrourus* (W)

10.04 – 1 ♂ subad., Rumin, pow. koniński (S. Mielczarek); **14.04** – 1 ♂ ad., zb. Wonieść, pow. kościański (G. Orłowski).

Po roku 1950 w Wielkopolsce zanotowany dwa razy w latach 1992 i 2005 (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2006).

Myszołów *Buteo buteo* (cn. 50)

18.10 – ok. 50 os., Sokołowo, pow. czarnkowsko-trzcieński (W. Kulwas); **29.10** – 106 os., Policzko, pow. słupecki (S. Niziński).

Kurhannik *Buteo rufinus* (W)

3.05 – 1 ad., Ocieszyn, pow. obornicki (P. Wylegała); **14.06** – 1 ad., Samostrzel, pow. nakielski (P. Wylegała, M. Kaleta, A. Wąsik).

W latach 1986-2008 zanotowany w Wielkopolsce 15 razy (Komisja Faunistyczna 1996, 2000b, 2001, 2003, 2005, 2007, 2008, Bednorz et al. 2000). Podana w monografii Bednorza et al. (2000) obserwacja z 11.1994 (Modzerowo, gm. Włocławek, pow. włocławski) nie dotyczy Wielkopolski. Z kolei obserwacje z dol. Noteci z 17 i 22.05.1986 (Bednorz & Kupczyk 1995, Bednorz et al. 2000), choć zapewne dotyczą osobnika notowanego tamże 20.05.1986 (Komisja Faunistyczna 1988), nie zostały zgłoszone do weryfikacji Komisji Faunistycznej.

Myszołów włochaty *Buteo lagopus* (V-VIII, cn. 10)

V-VIII: 2.05 – 1 os., zb. Radziny, pow. szamotulski (A. Artyszuk).

Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (W na południe od doliny Noteci)

15.04 – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański (J. Ratajczak); **30.08** – 1 os., Czeszewo, pow. wągrowiecki (M. Przysański, A. Kiszka, J. Dereziński).

Orzeł przedni *Aquila chrysaetos* (W)

13.02 – 1 juv., Lasocice, pow. leszczyński (S. Odrzykoski); **16.03** – 1 imm., Żydowo, pow. poznański (P. Wylegała).

Kobczyk *Falco vespertinus* (W)

26.04 – 1 ♂, Mogilno (S. Kaczorowski); **1.05** – 1 ♀, Sławsk, pow. koniński (S. Mielczarek); **3.05** – 1 ♂ ad., Zb. Średzki, Środa Wilkp. (M. Szajda); **28.05** – 1 ♀, Dolnik, pow. złotowski (A. Konopka); **7.09** – 1 juv., Krajenka, pow. złotowski (A. Konopka).

Drzemlik *Falco columbarius* (W)

4.01 – 1♂, Czempień, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **25.01** – 1♀, Pierzchno, pow. poznański (S. Karpicki); **27.01** – 1♀/juv., Buk, pow. poznański (D. Kujawa); **27.01** – 1♀/juv., Niemierzyce, pow. grodziski (D. Kujawa); **20.02** – 1 os., Dębówko Nowe, pow. pilski (P. Wylegała, Z. Rosin); **27.02** – 1♀, Broniszewice, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **7.03** – 1 os., dol. Rowu Polskiego pom. Gostyniem a Chumiętkami, pow. gostyński (G. Dylak); **7.03** – 1 os., Runowo, pow. poznański (S. Karpicki); **9.03** – 1♂, Broniszewice (P. Żurawlew); **13.04** – 1♂, Wrzeszczyna, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab, Z. Kajzer); **20.09** – 1♂, Piła, pow. pleszewski (E. Markiewicz); **9.10** – 1♀/juv., Czempień (M. Janowski); **10.10** – 1 juv., Rakówka, pow. kościański (B. Nowak); **17.10** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **25.10** – 1♂, stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **31.10** – 1 os., Rakówka (B. Nowak); **13.11** – 1♂, Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **22.11** – 1♂, Moraczewo, pow. leszczyński (M. Tobółka); **30.11** – 1♀, Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka); **22.11** – 1♂, Zalesie-Pieczynek, pow. złotowski (W. Plata); **18.12** – 1♀/juv., Rakówko (B. Nowak); **20.12** – 1♀, Wąsosz (A. Konopka).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus* (W)

5.01 – 1 os., dol. Średzkiej Strugi, Januszewo, pow. średzki (M. Szajda); **11.01** – 1 ad., Zb. Średzki, Środa Wlkp. (M. Szajda); **11.01** – 1 juv., Ślesin, pow. nakielski (A. i M. Radziszewscy); **15.02** – 1 ad., Bagna Średzkie, Środa Wlkp. (M. Szajda, E. Kończal, T. Książkiewicz); **1.03** – 1 os., Ostrów Wlkp. (Z. Marciniak); **19.03** – 1 ad., Pianówka, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **5.04** – 1 os., stawy Samostrzel, pow. nakielski (M. Blank, D. Ostrowski); **7** i **17.04** – 1 ad., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **10.07** – 1♂, gniazdowanie niepewne, pow. wolsztyński (P. Wieland); **23.08** – 1 ad., Pierzchno, pow. średzki (M. Szajda i inni); **4.09** – 1 ad., Dobrojewo, pow. szamotulski (K. Drab); **21.09** – 1 ad., Koło (S. Mielczarek); **8** i **18.10** – po 1 juv., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek); **22.10** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Niziński); **25.10** – 1 juv., stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); **11.11** – 1 ad., 1 juv., stawy Antoniny (B. Rudzionek).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus calidus* (W)

18.10 – 1 imm., Ostrówek, pow. pilski (M. i T. Blank, D. Kilon).

Wcześniej samicę tego podgatunku zdobyto 31.12.1906 pod Jarocinem (Hammling 1933).

Wodnik *Rallus aquaticus* (XII-II)

10.01 – 2 os., Jez. Berzyńskie, pow. wolsztyński (K. Mączkowski i inni); **11.01** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionek, J. Barteczka); **11.01** – 1 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (P. Wylegała, Z. Rosin); **11.01** – 2 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (P. Wylegała, Z. Rosin); **10** i **14.01** – łącznie 6 os. w różnych miejscach dol. środkowej Noteci (P. Wylegała, Z. Rosin).

Zielonka *Porzana parva* (W)

29.03 – 1♂, stawy Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski); **15.04** – 2♂♂, Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda); **18.04** – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański (J. Ratajczak); **21.04** – 1♂, stawy Dębница-Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **22.04** – 1♂, staw rybny k. Wojnowic, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **25.04** – 1♂, stawy Zgliniec, pow. kościański/leszczyński (B. Nowak); **30.04** – 2♂♂, Jez. Wojnowickie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **30.04** – 1♂, Jez. Jezierzycie, pow. kościański (J. Stępniewski); **3.05** – 1♂, stawy Antoniny, pow. chodzieski (A. Konopka); **9.05** – 1♂, Policko, pow. słupecki (S. Mielczarek); **17.05** – 1♂, jez. Mielno, pow. koniński (S. Mielczarek).

Łyska *Fulica atra* (cn. 500)

11.01 – 1588 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (P. Wylegała, Z. Rosin); **11.01** – ok. 720 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (P. Wylegała, Z. Rosin); **11.01** – 1304 os., Jez. Mikorzyńskie, pow. koniński (P. Wylegała, Z. Rosin); **15.03** – ok. 600 os., Jez. Miejskie, Chodzież (K. Kulwas, W. Kulwas); **27.03** – ok. 500 os., dol. Średzkiej Strugi na odcinku od Bagien Średzkich po Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda); **3.08** – ok. 3250 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (P. Wylegała, Z. Rosin); **22.08** – ok. 820 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); **12.07-19.09** – ok. 500-800 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **1.10** – ok. 1010 os., Jez. Bracholińskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **4.10** – 896 os., stawy Występ, pow. nakielski (T. i M. Blank, A. Dylik).

Żuraw *Grus grus* (XII-I, cn. 300)

XII-I: 3.01 – 2 os., Mączniki, pow. średzki (M. Szajda); **4.01** – 8 os., Poznań (J. Stępniewski); **25.01** – 25 os., Kotowskie, pow. ostrzeszowski (W. Kurzawski, KPPW); **25.01** – 2 os., Drzeczkowo, pow. leszczyński

(J. Stępniewski); **2.12** – 7 os., Granowiec, pow. ostrowski (S. Przybylski, KPPW); **8.12** – 2 ad. i 1 juv., Spławie, pow. kościański (P. Sieracki); **13.12** – 10 os., stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **29.12** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (S. Karpicki); **30.12** – 5 ad., Ratowice, pow. leszczyński (P. Sieracki). **Stada:** **19.04** – 444 os., Heliodorowo, pow. chodzieski (W. Plata); **27.08** – ok. 700 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **19.09** – ok. 720 os., Bagno Kocuń, Kleszczyna, pow. złotowski (A. Konopka); **23.09** – po ok. 400 i 300 os., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (S. Niziński); **29.09** – 786 os., Otylin, pow. pilski (W. Plata); **3.10** – 428 os., składowisko odpadów paleniskowych elektrowni Pątnów, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **3.10** – 327 os., Charbin, pow. słupecki (B. Krąkowski); **3.10** – 482 os., Wrząca, pow. czarnkowsko-trzcianecki (M. Maluśkiewicz); **3.10** – 993 os., Bagno Kocuń, Kleszczyna, pow. złotowski (A. Konopka); **3.10** – ok. 400 os., Bożejewice, pow. mogileński (S. Kaczorowski, J. Winięcki); **4.10** – ok. 340 os., Jez. Zgierzynieckie, pow. nowotomyski (A. Bogdanowska); **4.10** – ok. 450 os., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (H. Czarnecki, A. Loręcki); **4.10** – 721 os., stawy Kiszkowo (B. Krąkowski); **4.10** – 576 os., Wojnowice, pow. leszczyński (P. Sieracki); **4.10** – 2160 os., jez. Gopło, Potrzymiech, pow. mogileński (M. Maciejewski); **4.10** – 3750 os., Lipia Góra, pow. chodzieski (P. Wylegała, Z. Rosin); **4.10** – 2901 os., stawy Smogulec (W. Plata); **5.10** – ok. 800 os., pom. Bądeczem i Czajczem, pow. pilski (W. Plata); **18.10** – ok. 330 os., Sokołowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas), **17.10** – 2980 os., Lipia Góra (P. Wylegała, Z. Rosin); **17.10** – 620 os., Charbin (B. Krąkowski); **17.10** – 886 os., jez. Gopło, Potrzymiech (M. Maciejewski); **17.10** – 366 os., zb. Wonieść (Jez. Drzeczokowskie), pow. kościański (B. Nowak); **18.10** – ok. 1100 os., stawy Smogulec (W. Plata); **20.10** – 745 os., Wrząca (M. Maluśkiewicz); **22.10** – ok. 750 os., **26.10** – ok. 1300 os., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **29.11** – 315 os., Nielęgowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **26.12** – 4 os., Wolkowo, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Ostrygojad *Haematopus ostralegus* (W)

23.05 – 1 os., dol. środkowej Warty, Koło (J. Grzybek).

Szczudłak *Himantopus himantopus* (W)

29.04 – 1 ♀, Bagna Średzkie, pow. średzki (S. Karpicki, S. Niziński).

W latach 1980 i 2000-2008 zanotowany 7 razy, ponadto w roku 2001 – 1 para gniazdowała w pow. obornickim (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2001, 2002, 2003, 2006, 2008).

Szablodziób *Recurvirostra avosetta* (W)

4.05 – 2 os., Rybieniec, pow. gnieźnieński (A. Loręcki); **21.05** – 2 os., zb. Przykona, pow. turecki (J. Grzybek).

Siewczka rzeczna *Charadrius dubius* (X-III¹, cn. 10)

X-III¹: **9.10** – 2 os., stawy Objezierz, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Siewczka obroźna *Charadrius hiaticula* (XI-II, cn. 25)

Stada: **4.10** – 32 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (P. Wylegała, Z. Rosin).

Mornel *Charadrius morinellus* (W)

12.05 – 1 ♂ i 2 ♀♀, Rogoźno/Garbatka, pow. obornicki (W. Grabiński, R. Robowski).

Wcześniej zanotowany w regionie 7 razy, z czego 5 razy w latach 2007 i 2008 (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2008, 2009).

Siewka złota *Pluvialis apricaria* (XII-II, cn. 500)

XII-II: **5.12** – 65 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (D. Ostrowski); **6.12** – 13 os., Mościska, pow. pilski (W. Plata); **9.12** – 1 os., Biskupice, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **9.12** – 511 os., Stare Bojanowo, pow. kościański (P. Sieracki); **12.12** – 5 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **12.12** – 1 os., Rudna, pow. pilski (M. Przyszański). **Stada:** **7.03** – ok. 800 os., Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **8.03** – ok. 650 os., Naclaw, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **9.03** – ok. 600 os., Przemęt-Zaborowo, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **15.03** – ok. 800 os., Robczysko (J. Ratajczak); **15.03** – ok. 600 os., Pudliszki, pow. gostyński (J. Ratajczak); **25.10** – ok. 700 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (B. Rudzionek); **31.10** – ok. 800 os., Rakówka, pow. kościański (B. Nowak); **1.11** – ok. 700 os., Spławie, pow. leszczyński (P. Sieracki); **2.11** – ok. 800 os., Rakówka (M. Janowski, B. Nowak); **14.11** – ok. 1300 os., stawy Antoniny (P. Wylegała, Z. Rosin); **14.11** – ok. 1300 os., stawy Ślesin (B. Rudzionek); **15.11** – ok. 550 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **15.11** – ok. 800 os., stawy Smogulec (W. Plata); **15.11** – ok. 2400-2700 os., stawy Antoniny (W. Plata); **19.11** – ok. 1000 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek); **21.11** – ok. 600-700 os., stawy Słupy, pow. nakielski (A. Dylak, M. Blank); **28.11** – ok. 4500 os., **29.11** – ok. 5300 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzionek).

Siewnica *Pluvialis squatarola* (W)

25.09 – 1 os., Szczodrzykowo, pow. kórnicki (S. Niziński); **4.10** – 1 os., stawy Występ, pow. nakielski (M. Blank, A. Dylík); **4.10** – 5 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **8.10** – 4 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **10.10** – 1 os., stawy Smogulec (A. Konopka); **11** i **18.10** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **12.10** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudziónek); **17.10** – 48 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (P. Wylegała, Z. Rosin); **17.10** – 2 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudziónek); **18.10** – 3 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **18.10** – 6 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudziónek); **22.10** – 2 os., stawy Objezierze (S. Niziński); **23.10** – 4 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudziónek); **24.10** – 10 os., stawy Smogulec (A. Konopka); **25.10** – 2 os., stawy Występ (B. Rudziónek); **25.10** – 4 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał, R. Kubacki); **25.10** – 5 os., stawy Objezierze (S. Karpicki); **25.10** – 1 os., stawy Antoniny (W. Plata); **26.10** – 1 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **29.10** – 8 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **1.11** – 2 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **2.11** – 8 os., Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **7.11** – 4 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **7.11** – 2 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudziónek); **8.11** – 8 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (W. Plata); **8.11** – 5 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **11.11** – 9 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudziónek); **15.11** – 7 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **15.11** – 6 os., stawy Antoniny (W. Plata); **19.11** – 5 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **28** i **29.11** – 1 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudziónek).

Czajka *Vanellus vanellus* (XII-I, cn. 1000)

XII-I: 5.12 – 47 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Karpicki); **5.12** – 2 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (D. Ostrowski); **12.12** – 21 os., Rudna, pow. pilski (M. Przystański); **13.12** – 20 os., Dębicz, pow. średzki (M. Szajda i inni); **13.12** – 8 os., Czempień, pow. kościański (M. Janowski, D. Nowak). **Stada: 7.03** – po ok. 4000 i 1000 os., dol. Rowu Polskiego pom. Gostyniem a Chumiętkami, pow. gostyński (G. Dylak); **8.03** – ok. 1500 os., Popowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk, R. Kubacki); **8.03** – ok. 4500 os., Żelazno, pow. kościański (G. Dylak); **14.03** – ok. 2200 os., Pińsko, pow. nakielski (W. Bagiński); **16.03** – po ok. 1000 i 2200 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **28.03** – ok. 1000 os., Pińsko, pow. nakielski (A. Dylík); **18.06** – ok. 2450 os., Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudziónek); **21.06** – ok. 7450 os., Raczyn, pow. chodzieski (P. Wylegała); **18.09** – ok. 1000 os., Dobrojewo, pow. szamotulski (K. Drab); **19.09** – ok. 9000 os., dol. Rowu Polskiego pom. Rokosowem i Pudliszkami, pow. gostyński (G. Dylak); **3.10** – ok. 1500 os., Bożejewice, pow. mogileński (S. Kaczorowski, J. Winięcki); **18.10** – ok. 1000 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał).

Piaskowiec *Calidris alba* (W)

14.07 – 1 ad., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudziónek).

Biegus mały *Calidris temminckii* (W)

7.05 – 1 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (S. Niziński, M. Skąpski); **14.05** – 2 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **15.05** – 1 os., Mściszewo, pow. poznański (S. Karpicki); **9.08** – 1 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (S. Niziński); **12.08** – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka); **13.08** – 1 os., stawy Smogulec (S. Niziński); **21.08** – 1 os., stawy Smogulec (B. Rudziónek); **25.08** – 3 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Niziński); **27.08** – 3 os., **31.08** – 1 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **25.10** – 1 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał).

Biegus zmienny *Calidris alpina* (XII-II, cn. 100)

Stada: 9.10 – ok. 150 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziónek).

Batalion *Philomachus pugnax* (XII-II, cn. 100)

XII-II: 12.12 – 1 os., stawy Białośliwie, pow. pilski (K. Drab, B. Rudziónek). **Stada: 5.04** – ok. 130-150 os., rozlewiska rz. Noteć, Białośliwie, pow. chodzieski (W. Plata); **17.04** – ok. 150 os., dol. Moskawy, pow. średzki (M. Szajda); **28.04** – ok. 100 os., dol. Średzkiej Strugi, pow. średzki (M. Szajda); **21.06** – ok. 180 os. Heliodorowo, pow. chodzieski (P. Wylegała).

Bekasik *Lymnocyptes minimus* (W)

14.03 – 9 os., Lubiń, pow. kościański (O. Gordo, M. Tobółka); **28.03** – 1 os., stawy Żukowo (S. Karpicki); **29.03** – 8 os., Lubiń (S. Karpicki); **29.03** – 1 os., jez. Zapowiednik, pow. leszczyński (P. Sierracki); **4.04** – 1 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **9.04** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (M. Prange); **13.04** – 2 os., Wrzeszczyna, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **13.04** – 1 os.,

Żabikowo, pow. średzki (S. Karpicki); **15.04** – 1 os., Piła, pow. pleszewski (E. Markiewicz); **15.04** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **17.04** – 2 os., Wrzeszczyna (K. Drab); **18.04** – 3 os., stawy Grzybno, pow. śremski (S. Karpicki); **19.04** – 1 os., dol. Noteci pom. Białośliwiem a Szamocinem (W. Plata); **19.04** – 1 os., stawy Żukowo (S. Karpicki, J. Wyrwał); **22.04** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **24.04** – 1 os., Wrzeszczyna (K. Drab); **26.04** – 2 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **27.04** – 1 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **2.05** – 2 os., Wrzeszczyna (K. Drab); **7.05** – 1 os., stawy Żukowo (M. Skąpski, S. Niziński); **4.10** – 1 os., stawy Występ (T. i M. Blank, A. Dylík); **24.10** – 2 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka); **25.10** – 1 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał).

Kszyk *Gallinago gallinago* (XII-II, cn. 50)

Stada: **19** i **26.04** – ok. 50 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **19.07** – ok. 550–650 os., Heliodorowo, pow. chodzieski (P. Wylegała, Z. Rosin); **11.08** – ok. 250 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziónek); **9.10** – ok. 180 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek).

Dubelt *Gallinago media* (W)

19.04 – 1 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (S. Karpicki, J. Wyrwał); **2.05** – 1 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **9.05** – 1 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **16.05** – 1 os., Zawadka, pow. kolski (G. Neubauer); **7.06** – 2 os., gniazdowanie niepewne, Modlica, pow. wrzesiński (A. Winiński).

Słonka *Scolopax rusticola* (XI-II, cn. 5)

XI-II: **22.11** – 1 os., Kowanówko, pow. obornicki (W. Kulwas).

Szlamnik *Limosa lapponica* (W)

4.04 – 2 os., Przemęt-Zaborowo, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **5.04** – 2 os., Dębica, pow. ostrowski (J. Bartuzi, KPPW).

Kulik mniejszy *Numenius phaeopus* (W)

9 i **17.04** – po 1 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **10.04** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **23.04** – 2 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **24.04** – 1 os., Wrzeszczyna, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab).

Samotnik *Tringa ochropus* (XII-II, cn. 25)

XII-II: **11.01** – 1 os., rz. Warta, Bąblin, pow. obornicki (J. Wyrwał, M. Skawiński).

Kwokacz *Tringa nebularia* (XI-IV¹, cn. 30)

XI-IV¹: **10.04** – 3 os., stawy Dębica-Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **6.11** – 1 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (M. Szajda, Z. Kosiński). **Stada:** **23.07** – 45 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziónek).

Brodziec pławny *Tringa stagnatilis* (W)

28.04 – 1 ad., stawy Występ, pow. nakielski (P. Wylegała, M. Kaleta); **9.06** – 1 ad., **14** i **15.06** – 3 ad., **18.06** – 2 ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (P. Wylegała, B. Rudziónek, K. Drab); **17.09** – 1 os., stawy Miłosław, pow. wrzesiński (P. Wylegała).

Łęczak *Tringa glareola* (X-IV¹, cn. 50)

X-IV¹: **7.04** – 2 os., stawy Dębica, pow. ostrowski (M. Pyrc, P. Szymański, P. Tryjanowski). **Stada:** **17.04** – ok. 60 os., Wrzeszczyna, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **25.04** – ok. 50 os., dol. Moskawy, pom. Olszewem a Grójcem, pow. średzki (M. Szajda, N. Królikowska); **26.04** – ok. 60 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **27.04** – ok. 90 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **28.04** – ok. 150 os., **2.05** – ok. 50 os., dol. Średzkiej Strugi, pow. średzki (M. Szajda); **10.05** – ok. 280–300 os., Białośliwie, pow. piłski (P. Wylegała).

Krwawodziób *Tringa totanus* (XI-II, cn. 20)

XI-II: **14.11** – 1 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (B. Rudziónek). **Stada:** **4.04** – 20 os., dol. Moskawy, Nietrzezanowo/Starkówiec Piątkowski, pow. średzki (M. Szajda, T. Książkiewicz); **23.05** – 21 os., dol. środkowej Warty, Zawadka, pow. kolski (J. Grzybek).

Kamusznik *Arenaria interpres* (W)

18.06 – 1 ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziónek); **14.09** – 1 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius* (W)

26.06 i **3.07** – 1 ♂ ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziónek, A. Konopka). Po zmianie granic regionu, to trzecie stwierdzenie w regionie, wcześniej notowany w latach 1993 i 2007 (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2010, Drab & Rudziónek 2011).

Wydrzyk ostrosterny *Stercorarius parasiticus* (W)

12.07 – 1 ad. (odm. jasna), stawy Żukowo/Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **27.09** – 1 juv., Zb. Pakoski, Głogówek, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski).

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus* (W)

28.08 – 1 juv., zb. Przykona, pow. turecki (J. Grzybek).

W przeszłości dwukrotnie zdobyto pojedyncze osobniki tego gatunku w regionie (Bednorz et al. 2000), a w czasach współczesnych obserwowano je dwa razy w latach 2000 i 2002 (Komisja Faunistyczna 2001, 2003).

Mewa mała *Hydrocoloeus minutus* (L, XI-III, cn. 100)

XI-III: 8.11 – 2 ad. i 1 juv., Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **11.11** – 1 juv., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionic); **13** i **14.11** – 1 juv., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek).

Mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus* (W)

Łęgi: 13.05-1.06 – 2 pary lęgowe, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Pozostałe: 7.03** – 1 ad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki, B. Nowak, M. Janowski); **31.03** – 1 ad., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **4.04** – 1 ad., stawy Dębica-Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **14.04** – 1 ad. i 1 subad., stawy Żukowo/Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, M. i A. Prange); **14, 15** i **18.04** – 2 ad., zb. Wonieść, pow. kościański (G. Orłowski, J. Ratajczak); **24.04** – 2 ad., Konin-Adamów (G. Neubauer); **26.04** – 1 imm. (2. rok), stawy Żukowo (J. Wyrwał); **9.05** – 1 ad., dol. Średzkiej Strugi, Szczodrzykowo, pow. poznański (M. Szajda i inni); **5.06** – 2 ad. (w tym jeden z obrączką kolorową), Konin-Adamów (G. Neubauer); **30.09** – 1 juv./imm., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki). W latach 2004-2008 gatunek corocznie gniazdował na zb. Przykona w liczbie 2-10 par (Iciek 2009). Było to jedyne znane stanowisko lęgowe w regionie.

Orlica *Larus ichthyaetus* (W)

26.06 – 1 ad., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Wcześniej w latach 1992-2008 zanotowana w regionie 10 razy (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000b, 2002, 2004, 2005, 2007, 2010).

Mewa siwa *Larus canus* (L, cn. 500)

Łęgi: 30.05 – 1 para z gniazdem, zb. Szale, pow. kaliski (T. Pietrzak); **5.06** – 1 para lęgowa, stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus* (W)

5.04 – 1 ad., stawy Dębica-Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **24.04** – 1 imm. (2. rok), Konin-Adamów (G. Neubauer); **24.05** – 1 ad., składowisko odpadów paleniskowych elektrowni Konin i Pątnów, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **5.06** – 1 ad. (z obrączką fińską), 1 imm. (2. rok), Konin-Adamów (G. Neubauer); **29.08** – 1 juv., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **16.09** – 1 juv., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **16.09** – 1 juv., Zb. Pakoski, Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **17.10** – 1 juv., Jez. Kierskie, Poznań (S. Karpicki); **18.10** – 1 ad., gliniarki Świerczewo, Poznań (S. Karpicki); **22.10** – 1 ad., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **22.10** – 1 ad., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **24.10** – 1 ad., 2 imm., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **24.10** – 1 ad., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **29.10** – 1 juv., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **31.10** – 6 imm., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **1.11** – 1 juv., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **8.11** – 3 juv., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **8.11** – 1 ad., Jez. Chrzypskie Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **26.11** – 1 ad., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **6.12** – 5 imm., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **12.12** – 8 imm., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus graellsii/intermedius/heuglini* (W)

30.03 – 1 ad., składowisko odpadów komunalnych, Ostrów Wlkp. (T. Pietrzak, J. Pietrowiak); **5.06** – 1 subad. (4. rok), Konin-Adamów (G. Neubauer); **18.10** – 1 ad., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **27-29.10** – 1 ad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **12.12** – 1 ad., Giebnia, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winięcki); **19.12** – 1 imm. (2. rok), Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki).

Mewa srebrzysta *Larus argentatus* (L, cn. 500)

Łęgi: 2009 – 1 para lęgowa, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek).

Duże mewa z kompleksu mewa srebrzystej *Larus argentatus* gniazdują pod Koninem od roku 1994 (Bednorz et al. 2000). Jednak dopiero obserwacje (połączone z odławianiem

ptaków lęgowych) w ostatnich latach pozwoliły na określenie ich przynależności gatunkowej. Pewne lęgi mewy srebrzystej notowano od roku 2005 na zb. Przykona (T. Iciek, in litt.).

Mewa białogłowa *Larus cachinnans* (L, cn. 500)

Lęgi: 2009 – 1 para lęgowa, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek).

Pierwszy pewny lęg tego gatunku w regionie stwierdzono w roku 2004 pod Koninem (M. Zagalska-Neubauer, G. Neubauer, in litt.). Gatunek regularnie i licznie notowany był pod Koninem (Neubauer et al. 2005).

Mewa romańska *Larus michahellis* (W poza pow. konińskim)

2.08 – 1 imm. (2. rok), stawy Objezierze/Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **31.10** – 1 ad. i 1 juv. (z obrączką chorwacką), Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki).

Pierwsze pewne dane o tym gatunku w regionie, na podstawie stwierdzeń obrączkowanych ptaków, pochodzą z roku 2001 z rejonu Konina (T. Iciek, in litt.), gdzie następnie wykazano ten gatunek regularnie i licznie (Neubauer et al. 2005).

Mewa błada *Larus hyperboreus* (W)

5 i 8.03 – 1 imm. (1. zima), Poznań, Jez. Maltańskie (S. Karpicki, T. Królak).

Wcześniej w regionie stwierdzona 3 razy w latach 1994, 2002 i 2007 (Komisja Faunistyczna 1998, 2004 i 2008).

Mewa siodłata *Larus marinus* (W)

2.01 – 2 ad., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **8.01** – 1 ad., zb. przy elektrowni Konin, Konin (S. Mielczarek); **11.01** – 1 ad., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **12.01** – 1 ad., Jez. Wąsowsko-Mikorzyńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **20.01** – 2 ad., zb. przy elektrowni Konin, Konin (S. Mielczarek); **21 i 21.02** – 1 ad., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **21.02** – 2 ad., zb. przy elektrowni Konin, Konin (S. Mielczarek); **14.08** – 1 imm., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **29.10** – 1 ad., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **31.10** – 1 ad., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **14.11** – 1 ad., Zb. Pakoski, Dobieszowice, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winiecki); **14.11** – 3 ad., Giębnia, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winiecki); **12.12** – 3 ad., Giębnia (S. Kaczorowski, J. Winiecki).

Rybitwa wielkodzioba *Hydroprogne caspia* (W)

4.04 – 1 ad., stawy Dębница-Kocięba, pow. ostrowski (M. Radziszewski); **10.06** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **22.07** – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański (M. Pyrc); **24, 25 i 28.10** – 1 juv., zb. Wonieść (J. Ratajczak i inni).

Rybitwa czubata *Sterna sandvicensis* (W)

17.05 – 1 ad., stawy Zgliniec, pow. kościański/leszczyński (B. Nowak i inni); **8 i 10.06** – 1 ad., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski, S. Kuźniak, W. Michalak).

Wcześniej w regionie zanotowana tylko w roku 1994 na Stawach Przygodzickich (Kaczmarek et al. 2005). Obserwacja z roku 1975 znad Jez. Jezuickiego koło Bydgoszczy (Bednorz et al. 2000) została niesłusznie przypisana do regionu.

Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* (W)

30.04 – 3 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (S. Niziński); **1.05** – 3 os., Średzka Struga, Środa Wlkp. (S. Niziński); **1.05** – 20 os., **2.05** – 18 os., Średzka Struga, Środa Wlkp. (M. Szajda i inni); **3.05** – 3 os., Kromolice, pow. poznański (S. Karpicki); **3.05** – 1 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Karpicki); **3.05** – 5 os., Szczodrzykowo, (S. Niziński); **8.05** – 3 os., Jez. Kaliszańkie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **9.05** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **9.05** – 4 os., Policko, pow. słupecki (S. Mielczarek); **10.05** – 3 ad., Lubowo, pow. szamotulski (D. Kuja-wa); **10.05** – 4 os., Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **12.05** – 2 os., Jez. Łoniewskie (J. Stępniewski); **12.05** – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański (M. Janowski, B. Nowak); **31.05** – 2 os., Jez. Łoniewskie (J. Stępniewski); **14.06** – 2 ad., **18.06** – 1 ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **26.06** – 15 os., stawy Występ, pow. nakielski (K. Drab, B. Rudzionek); **17.07** – 2 os., stawy Żukowo (S. Karpicki); **18.07** – 1 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **19.07** – 1 os., Szczodrzykowo (S. Karpicki); **1.08** – 1 os., Jez. Łoniewskie (J. Stępniewski); **11.08** – 2 ad., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionek); **15.08** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak).

Rybitwa czarna *Chlidonias niger* (X-IV¹, cn. 100)

X-IV¹: 9.10 – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek).

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus* (W)

29.04 – 15 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (M. Pyrc, P. Szymański, M. Tobółka); **30.04** – 40 os., Zb. Pakoski, Głogówek, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski); **9.05** – 40 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **9.05** – 3 os., Policko, pow. słupecki (S. Mielczarek); **9.05** – 10 os., **10.05** – 20 os., dol. Średzkiej Strugi, pow. średzki (M. Szajda); **10.05** – 128 os., Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **10.05** – 11 os., Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **10.05** – 14 os., Jez. Bracholińskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **11.05** – 1 os., Jez. Rzecińskie, pow. szamotulski (D. Kujawa); **11.05** – 6 os., zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek); **11.05** – 12 os., Jez. Rgielskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **12.05** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **12.05** – 14 os., zb. Wonieść i stawy Zgliniec, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **14.05** – 2 os., zb. Przykona (T. Iciek); **7.06** – 1 os., Kromolice, pow. gostyński (S. Karpicki); **7.06** – 6 os., stawy Grzybno (M. Janowski, B. Nowak); **7.06** – 15 os., dol. Średzkiej Strugi, pow. średzki (M. Szajda i inni); **9.06** – 8 os., stawy Objezierze (S. Karpicki); **15.06** – 4 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziona); **18.06** – 2 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudziona); **21.06** – 1 ad., stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **23.06** – 1 os., stawy Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski); **26.06** – 10 os., stawy Występ, pow. nakielski (K. Drab, B. Rudziona).

Siniak *Columba oenas* (XII-II, cn. 50)

XII-II: **4.01** – ok. 170 os., Brązewo, pow. szamotulski (K. Drab); **16.01** – ok. 80 os., Brązewo (K. Drab); **16.01** – ok. 250-300 os., Zelgniewo, pow. pilski (W. Plata); **22.01** – 51 os., Kromolice, pow. poznański (S. Niziński); **25.01** – 84 os., Pierzchno, pow. poznański (S. Karpicki); **1.02** – ok. 300 os., Zelgniewo (W. Plata); **28.02** – 10 os., Broniszewice, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **9.12** – 1 os., Sulejewo, pow. leszczyński (P. Sieracki); **19.12** – 12 os., Brodnica, pow. śremski (B. Nowak). **Stada:** **1.03** – ok. 130 os., Zelgniewo (W. Plata); **1.03** – 59 os., **15.03** – ok. 50 os., Brodnica, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **29.08** – 122 os., Pierzchno (S. Karpicki); **4.09** – ok. 70 os., Obrzycko, pow. szamotulski (K. Drab); **18.09** – ok. 70 os., Dobrojewo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **20.09** – ok. 60 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Niziński); **30.09** – ok. 80 os., Pierzchno, pow. średzki (M. Szajda i inni); **10.10** – 144 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **2.11** – ok. 60 os., Brodnica (M. Janowski, B. Nowak); **6.11** – ok. 100 os., Pierzchno, pow. średzki (M. Szajda, Z. Kosiński).

Grzywacz *Columba palumbus* (XI-II, cn. 500)

XII-II: **16.12** – 2 os., Boszkowo, pow. leszczyński (A. Łakomy). **Stada:** **21.03** – ok. 1000 os., Józefów, pow. pleszewski (E. Markiewicz); **28.03** – ok. 1000 os., Kąsinowo, pow. szamotulski (S. Karpicki); **10.10** – ok. 830 os., Sokołowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas); **11.10** – ok. 550 os., Chumiętki, pow. gostyński (G. Dylak).

Sierpówka *Streptopelia decaocto* (cn. 300)

11.11 – ok. 350 os., Wymysłowo, pow. gostyński (G. Dylak); **17.12** – ok. 300 os., Śrem (G. Dylak).

Pójdźka *Athene noctua* (W)

23.01 – 1 os., Pawłowice-Mały Dwór, pow. leszczyński (M. Tobółka); **31.01** – 1 os., Łoniewo, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **1.03** – 1 os., Rakówka, pow. kościański (B. Nowak); **26.04** i **4.07** – po 1 os., Pleszew (P. Żurawlew); **5.07** – 1 os., Zawidowice, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **5.07** – 1 os., Sokołowo-Dulinowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas); **6.07** – 1 os., Pogorzela, pow. gostyński (J. Stępniewski).

Uszatka błotna *Asio flammeus* (W)

8.04 – 1 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (P. Wylegała); **19.04** – 1 os., Heliodorowo, pow. chodzieski (W. Plata); **17.10** – 1 os., Słębowo, pow. żniński (W. Bagiński).

Włochatka *Aegolius funereus* (W)

8.04 – 1 os., Puszcza nad Gwdą, Jeziorki, pow. pilski (S. Niziński, M. Skąpski); **8.04** – 1 ♂, Leśnictwo Garncarska Góra, pow. pilski (W. Plata); **6.08** – głos 1 os., Puszcza Notecka, Sokołowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas).

Jerzyk *Apus apus* (IX²-IV²)

12.09 – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **19.09** – 1 os., Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **27.09** – 1 os. Zb. Pakoski, Strzelce, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Żoła *Merops apiaster* (W)

Łęgi: **7.06-18.07** – 2 pary lęgowe, pow. rawicki (J. Ratajczak); **10.06-14.08** – 3 pary lęgowe, pow. ostrowski (R. Kaczmarek i inni). **Pozostałe:** **25.05** – 4 ad., Kucharki, pow. pleszewski (T. Pietrzak);

16.08 – cn. 5 os., Grodzisko, pow. pleszewski (P. i D. Żurawlew); **17.08** – 2 os., Kuchary, pow. pleszewski (P. i D. Żurawlew).

Krętogłów *Jynx torquilla* (IX-IV¹)

7.09 – 1 os. martwy, Leszno-Zaborowo (P. Szymański).

Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* (W)

25.01 – 1 os., **15.03** – 1 ♂, zb. Wonieść, pow. kościański (J. Stępniewski, B. Nowak); **29.03** – 1 ♂, Jez. Wojnowickie, pow. leszczyński (S. Karpicki); **1** i **11.04** – 1 para, **20.04** – 1 os., ur. Łódkowiec, pow. krotoszyński (Z. Kosiński); **3.04** – 1 ♂, Zgliniec, pow. kościański (W. Michalak); **23.04** – 1 ♂, SE część ur. Teresiny, pow. krotoszyński (P. Żurawlew); **9.05** – 1 os., Wronów, pow. górowski (P. Sieracki).

Dzierlatka *Galerida cristata* (cn. 25)

22.01 – 34 os., Kromolice, pow. poznański (S. Niziński); **25.02** – 27 os., Błociszewo, pow. śremski (Sz. Kaczmarek).

Lerka *Lullula arborea* (XI³-II, cn. 30)

Stada: 9.10 – ok. 50 os., Klempicz, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas).

Skowronek *Alauda arvensis* (XII-I, cn. 300)

XII-I: 3.01 – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **4.01** – 2 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **4.01** – 45 os., Gryżyna, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **11.01** – 2 os., Runowo, pow. poznański (S. Niziński); **11.01** – 3 os., Michałowo, gm. Poznań (S. Karpicki); **17.01** – 5 os., Kotunia, pow. słupecki (A. Michalczyk); **20.01** – 6 os., Poznań-Radojewo (P. Szymański, M. Tobółka); **1.12** – 2 os., Gozdawa, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **8.12** – 2 os., Chałupska, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **13.12** – 1 os., Białośliwie, pow. pilski (K. Drab, B. Rudziona); **15.12** – 1 os., Gołuchów, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **18.12** – 4 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak). **Stada: 1.03** – ok. 340 os., Bracholin, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **9.03** – ok. 500 os., Dzierżążno, pow. mogileński (S. Kaczorowski, D. Kaczorowski).

Górnicek *Eremophila alpestris* (W)

2.01 – 24 os., Padniewko, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **8.02** – 4 os., Buntowo, pow. złotowski (A. Konopka); **15.02** – 23 os., Rakówka, pow. kościański (B. Nowak, S. Niziński, M. Janowski); **18.11** – 7 os., Padniewko, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **18.12** – 1 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak).

Brzegówka *Riparia riparia* (X-IV¹, cn. 500)

X-IV¹: 1, 2 i 6.10 – po 2 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Dymówka *Hirundo rustica* (X³-III², cn. 1000)

X³-III²: 24.10 – 4 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **25.10** – 3 os., zb. Wonieść, pow. kościański (M. Janowski, B. Nowak); **25.10** – 2 os., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak).

Świergotek łąkowy *Anthus pratensis* (XII-II, cn. 50)

XII-II: 5.01 – 18 i 38 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **17.01** – 1 os., Kotunia, pow. słupecki (A. Michalczyk); **1.12** – 2 os., Gozdawa, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **6.12** – 8 os., Zb. Pakoski, Głogówek, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **30.12** – 2 os., Karmin, pow. kościański (P. Sieracki).

Świergotek rdzawogardły *Anthus cervinus* (W)

10.10 – 1 os., Rakówka, pow. kościański (B. Nowak); **25.10** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **27.10** – 1 os., stawy Żukowo/Objezierze, pow. obornicki (S. Niziński); **2.11** – 1 os., stawy Grzybno (M. Janowski).

Świergotek polny *Anthus campestris* (VIII³-IV², cn. 5)

VIII³-IV²: 22.09 – 1 os., Tarnowo Nowe, pow. kościański (B. Nowak).

Siwerniak *Anthus spinoletta* (W)

8.01 – 1 os., elektrownia Konin, Konin (S. Mielczarek); **19.03** – 1 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Ostrowski); **8.04** – 1 os., stawy Występ (B. Rudziona, J. Barteczka); **28.10** – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański (G. Orłowski); **8.11** – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudziona).

Pliszka żółta *Motacilla flava flava* (X-III, cn. 50)

X-III: 30.03 – 1 os., Obrzycko, pow. szamotulski (K. Drab); **21.11** – 1 os., Jagniewice, pow. wągrowiecki (A. Lorecki).

Pliszka tundrowa *Motacilla flava thunbergi* (W)

3.05 - 1♂, Wrzeszczyna, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **10.05** - 1♂, Koło (G. Neubauer); **12.05** - 1♂, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola* (W)

15.04 - 1♂, Wojnowice, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **7** i **9.05** - 1♂, Koło (G. Neubauer); **10.05** - 1♂ subad., Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **15** i **16.08** - 1 imm., zb. Wonieść, pow. kościański (P. Sieracki). W latach 1995, 2004, 2006 i 2008 odnotowana w regionie 7 razy (Komisja Faunistyczna 2000b, 2005, 2007, 2009).

Pliszka siwa *Motacilla alba* (XII-II, cn. 50)

XII-II: 22.01 - 1 os., Oborniki, pow. obornicki (K. Gośliński); **31.01** - 2 os., Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda); **26.02** - 1 os., Jez. Rościńskie, pow. wągrowiecki (A. Loręcki); **27.02** - 1 os., Żabikowo (M. Szajda); **8.12** - 1 os., Krzycko Wielkie, pow. leszczyński (R. Kempa).

Pluszcz *Cinclus cinclus* (W)

22.12 - 1 os., dol. Głomi, Krajenka, pow. złotowski (A. Konopka).

Jemiołuszka *Bombycilla garrulus* (V-X², cn. 200)

V-X²: 2.05 - 3 os., Czarnków (K. Drab); **5.05** - 2 os., **11.05** - 1 os., Mogilno (S. Kaczorowski). **Stada: 3.01** - ok. 250 os., Mączniki, pow. średzki (M. Szajda); **5.01** - ok. 200 os., Poznań (M. Prange); **6.01** - ok. 320 i przelot w ciągu 10 min. 5 stad po ok. 500, 120, 30, 200 i 70 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **7.01** - ok. 400 os., Poznań (S. Niziński); **7.01** - ok. 500 os., Leszno (S. Kuźniak); **9.01** - ok. 200 os., Kalisz (T. Pietrzak, J. Pietrowiak); **22.03** - ok. 300 os., Pępowo, pow. gostyński (M. Tobółka); **25.01** - ok. 300 os., Sokołowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas).

Pokrzywnica *Prunella modularis* (XII-III¹, cn. 20)

XII-III¹: 8.03 - 1♂, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, P. Malczyk).

Słówek szary *Luscinia luscinia* (IX-IV¹)

10.04 - 1♂, Kalisz (T. Pietrzak).

Klaskawka *Saxicola rubicola* (X²-III²)

19.03 - 1♂, Bielawy, pow. kościański (M. Tobółka); **11.10** - 1♀, Wieruszów (S. Pawlak); **26.10** - 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Kwiczół *Turdus pilaris* (cn. 500)

8.02 - ok. 500 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionek).

Drożdżik *Turdus iliacus* (V-VIII, XII-II, cn. 100)

XII-II: 15.12 - 1 os., Gołuchów, pow. pleszewski (P. Żurawlew).

Brzęczka *Locustella luscinioides* (VIII³-IV¹)

4.04 - 1♂, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **7.04** - 1♂, zb. Wonieść, pow. kościański (G. Orłowski); **10.04** - 1♂, stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **15.09** - 4 os., **20** i **25.09** - po 2 os., Jez. Łoniewskie (J. Stępniewski).

Wodniczka *Acrocephalus paludicola* (W)

29.07 - 1 os. schwytany, **20.09** - 1 juv. schwytany, zb. Wonieść, pow. kościański (P. Sieracki); **26.09** - 1 os. (1. rok) schwytany, Ruszków Pierwszy, pow. kolski (T. Iciek).

Warto wspomnieć, iż nad jez. Gopło (Siemionki, pow. mogileński) schwytano 21.08.1976 i 29.07.1977 - po 1 imm. (Krajowa Centrala Obrączkowania Ptaków, T. Mokwa, in litt.). Dotąd informacje te funkcjonowały w literaturze w bardzo ogólnikowej formie (Bednorz & Kupczyk 1995, Kupczyk 2007, Bednorz et al. 2000).

Rokitniczka *Acrocephalus schoenobaenus* (IX²-IV¹)

7.04 - 1♂, stawy Zgliniec, pow. kościański/leszczyński (P. Szymański, P. Tryjanowski, M. Pyrc);

9.04 - 1♂ i 2♂♂, Średzka Struga, Środa Wlkp. (B. Nowak); **16.09** - 1 os., stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **20.09** - 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Jarzębatka *Sylvia nisoria* (VIII²-IV)

30.04 - 1 os., Huby Moraskie, pow. poznański (P. Szymański).

Cierniówka *Sylvia communis* (IX-IV¹)

10.04 - 1♂, stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Matysiak); **10.04** - 1♂, zb. Wonieść, pow. kościański (P. Szymański).

Kapturka *Sylvia atricapilla* (X-III²)

6.12 - 1♂, Piła (D. Ostrowski).

Pierwiosnek *Phylloscopus collybita* (XI-III¹)

20.11 – 1 os., Gołuchów, pow. pleszewski (P. Żurawlew).

Piecuszek *Phylloscopus trochilus* (X-III)

29.03 – 1 ♂, Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski).

Wąsatka *Panurus biarmicus* (cn. 50)

14.11 – ok. 70 os., stawy Głogówek, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winięcki); **22.11** – ok. 50 os., stawy Głogówek (S. Kaczorowski).

Gąsiorek *Lanius collurio* (X²-IV)

30.04 – 1 ♂, Wilczyn, pow. koniński (M. Przystański).

Dzierzba czarnoczelna *Lanius minor* (W)

7.06 – 1 ad., Bugaj, pow. wrzesiński (A. Winięcki).

Po roku 1991 gatunek ten odnotowano w regionie tylko w roku 2005 w pow. konińskim (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2006).

Orzechówka *Nucifraga caryocatactes* (W)

1.04 – 1 os., Czarnków (K. Drab); **8.08** – 5 os., Sokolna, pow. złotowski (A. Konopka).

Kawka *Corvus monedula* (cn. 1000)

7.03 – ok. 2000 os., Jez. Maltańskie, Poznań (B. Nowak, M. Janowski).

Gawron *Corvus frugilegus* (cn. 5000)

7.03 – ok. 18 000 os., Jez. Maltańskie, Poznań (B. Nowak, M. Janowski).

Czarnowron *Corvus corone* (W)

5.03 – 1 os., Jez. Czeszewskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **9.03** – 1 os., Jez. Maltańskie, Poznań (M. Przystański); **19.03** – 1 os., Spytkówki, pow. kościański (M. Tobółka); **5.04** – 1 os., Czeszewo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **18.04** – 1 os., Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **27.04** – 1 os., Brenno-Ostrów, pow. leszczyński (M. Tobółka); **13.05** – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **14.08** – 1 os., Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **16.09** – 2 os., Węglewskie Holendry, pow. koniński (S. Mielczarek); **5.10** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Niziński); **30.10** – 2 os., Wyszaków, pow. wschowski (M. Tobółka); **8.11** – 2 os., Mylin, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **23.12** – 1 os., Kruszwica, pow. inowrocławski (A. Olszewski, D. Borzych). W obecnych granicach regionu w latach 1955-2008 odnotowany co najmniej 72 razy, ponadto 2 razy wykazano pary lęgowe czarnowrona z wroną siwą *Corvus cornix* i 5 razy mieszańce tych gatunków. W pracy Żurawlewa et al. (2010), błędnie podano obserwację z 16.09.2009 (Węglewskie Holendry) jako dokonaną 16.06.2009.

Wrona siwa *Corvus cornix* (cn. 100)

7.03 – ok. 150 os., Jez. Maltańskie, Poznań (B. Nowak); **9.08** – 131 os., Lubiń, pow. kościański (Sz. Kaczmarek).

Kruk *Corvus corax* (cn. 100)

26.04 – 214 os., Chrustowo, pow. piłski (S. Karpicki, S. Niziński); **17.08** – ok. 170 os., Dobrojewo, pow. szamotulski (K. Drab).

Szpak *Sturnus vulgaris* (cn. 5000)

3.10 – ok. 10 000 os., Jez. Czeszewskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **4.10** – ok. 10 000 os., Jez. Kaliszańskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (H. Czarnecki, A. Loręcki).

Pasterz *Pastor roseus* (W)

29.08 – 2 juv., Czeszewo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka).

To siódme stwierdzenie gatunku w Wielkopolsce, wcześniej odnotowany w latach 1886, 1889, 1982 i 1995 (Komisja Faunistyczna 1996, 2000, 2000b, 2010, Bednorz et al. 2000).

Mazurek *Passer montanus* (cn. 200)

4.01 – ok. 500 os., **16.01** – ok. 400 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **29.03** – ok. 250 os., zb. Jeżewo, pow. gostyński (G. Dylak); **18.09** – 232 os., Czempin, pow. kościański (B. Nowak);

8.12 – ok. 320 os., Chałupska, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Zięba *Fringilla coelebs* (III-XI - cn. 500, XII-II - cn. 200)

XII-II: 4.01 – ok. 400 os., **16.01** – ok. 200 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **III-XI: 4.10** – ok. 2500 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **10.10** – ok. 1000 os., Sokołowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas).

Jer *Fringilla montifringilla* (V-IX², cn. 50)

Stada: 4.01 – ok. 350 os., **16.01** – ok. 150 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **17.02** – ok. 400 os., Siedlisko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (M. Przystański); **23.02** – ok. 100 os., Jez. Duże,

Lubasz, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas); **17.03** – ok. 60 os., Siedlisko (M. Przysański); **30.03** – ok. 300 os., Obrzycko, pow. szamotulski (K. Drab); **17.10** – ok. 110 os., Kaliszanki, pow. wągrowiecki (A. Kiszka).

Kulczyk *Serinus serinus* (X-III¹)

28.01 – 1 os., Leszno (S. Kuźniak, P. Tryjanowski); **5.03** – 1 os., Poznań (P. Szymański).

Czczotka *Carduelis flammea* (V-VIII, cn. 50)

Stada 7.01 – ok. 70 os., Rogoźno, pow. obornicki (A. Lange).

Szczygieł *Carduelis carduelis* (cn. 100)

14.03 – ok. 250 os., Słupy, pow. szubiński (W. Bagiński)

Czyż *Carduelis spinus* (cn. 300)

24.01 – ok. 330 os., jez. Rusałka, Poznań (A. Kontowicz); **7.02** – ok. 330 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak).

Makolągwa *Carduelis cannabina* (cn. 50)

1.01 – ok. 50 os., Wymysłowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **16.01** – ok. 100 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **22.01** – ok. 80 os., Kromolice, pow. poznański (S. Niziński); **25.01** – ok. 150 os., Dachowa, pow. poznański (S. Karpicki); **14.02** – ok. 80 os., Brody, pow. nowotomyski (A. Wąsik, S. Niziński); **15.02** – ok. 100 os., Dachowa, pow. poznański (S. Karpicki); **18.09** – 84 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **4.11** – ok. 80 os., Padniewko, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **30.12** – ok. 50 os., Michałowo, pow. Poznań (S. Karpicki).

Rzepołuch *Carduelis flavirostris* (W)

14.01 – 24 os., Ratyń, pow. słupecki (S. Mielczarek); **17.01** – 60 os., Kotunia, pow. słupecki (A. Michalczyk); **24.01** – ok. 60 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionaek, J. Barteczka); **28.01** – 7 os., Leszno (S. Kuźniak, P. Tryjanowski); **7.02** – 229 os. (3 stada: ok. 160, 19 i ok. 50 os.), Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **7.02** – 55 os., Wydartowo, pow. rawicki (J. Ratajczak); **8.02** – ok. 50 os., stawy Antoniny (B. Rudzionaek, J. Barteczka); **14.02** – 12 os., Jez. Bracholińskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **14.02** – 27 os., Kleszczyna, pow. złotowski (A. Konopka); **14.02** – 25 os., **15.02** – ok. 50 os., Sokołowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas); **18.02** – 24 os., Rogowo, pow. gostyński (M. Przysański); **21.02** – ok. 80 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **2.03** – 24 os., Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **8.03** – 4 os., Kleszczyna (A. Konopka); **18.10** – 11 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (W. Plata); **31.10** – 1 os., Czempień (B. Nowak); **2.11** – 2 i 7 os., Zamysłów, pow. wschowski (P. Sieracki); **4.11** – 2 os., Padniewko, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **7.11** – 1 os., stawy Antoniny (B. Rudzionaek, J. Barteczka); **8.11** – 57 os., Zamysłów (P. Sieracki); **11.11** – 15 os., stawy Antoniny (B. Rudzionaek, J. Barteczka); **15.11** – ok. 35 os., stawy Antoniny (W. Plata); **15.11** – 1 os., Sędziniec, pow. pільski (M. Przysański); **22.11** – cn. 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **29.11** – ok. 40 os., stawy Antoniny (B. Rudzionaek, J. Barteczka); **29.11** – 39 os., Stare Drzewce, pow. wschowski (P. Sieracki); **30.11** – 8 os., Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **5.12** – 41 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (D. Ostrowski); **7.12** – 36 os., Stare Drzewce (P. Sieracki); **9.12** – 3 os., Stare Bojanowo, pow. kościański (P. Sieracki); **13.12** – 20 os., Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **13.12** – ok. 30 os., stawy Antoniny (W. Plata); **23.12** – 19 i 5 os., Zamysłów (P. Sieracki).

Śnieguła *Plectrophenax nivalis* (W)

2.01 – 1 os., Padniewko, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **11.11** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionaek); **12.11** – 1 os., Zamysłów, pow. wschowski (P. Sieracki, D. Kotowska); **14.11** – 1 os., zb. Wonieść, pow. kościański (J. Stępniewski); **21.11** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **21.11** – 1 os., Poładowo, pow. kościański (P. Sieracki, D. Kotowska); **18.12** – 1 os., Jaryszewo, pow. szamotulski (K. Drab).

Trznadel *Emberiza citrinella* (cn. 100)

1.01 – ok. 100 os., Wymysłowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **4.01** – ok. 100 os., Nowe Tarnowo, pow. kościański (M. Janowski, B. Nowak); **4.01** – ok. 250 os., **16.01** – ok. 300 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **18.12** – ok. 280 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **29.12** – ok. 100 os., Donatowo, pow. kościański (S. Karpicki).

Ortolan *Emberiza hortulana* (VIII³-IV²)

18.04 – 2♂♂, Sokołowo-Dulinowo, pow. czarnkowsko-trzcianecki (W. Kulwas); **18.09** – 1 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak).

Potrzeszcz *Emberiza calandra* (cn. 100)

1.01 – ok. 250 os., Wymysłowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **4.01** – 136 os., Gozdawa, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **4.01** – ok. 150 os., **16.01** – ok. 200 os., Brączewo, pow. szamotulski (K. Drab); **17.01** – ok. 1000 os., zb. Wonieść, pow. kościański (J. Stępniewski); **4.03** – ok. 120 os., Radziny, pow. szamotulski (A. Artyszuk); **30.12** – ok. 200 os., Zimin, pow. poznański (S. Karpicki).

Gatunki o niejasnym pochodzeniu

Gęś tybetańska *Anser indicus* (W)

9-14.03 – 1 ad., Raczkowo i Jabłkowo, pow. wągrowiecki (B. Krąkowski, A. Herkowiak); **28** i **29.03** – 1 ad., Żukowo, pow. obornicki (P. Malczyk, R. Kubacki, J. Wyrwał); **12.10** – 1 ad., Rządwin/Ciechrz, pow. mogileński (B. Krąkowski); **14.11** – 1 ad., Karczyn, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winięcki).
Wcześniej w regionie zanotowana 5 razy (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000b, 2001, 2004, 2005).

Śnieżyca duża *Anser caerulescens* (W)

9 i **10.03** – 2 ad., Dzierżąno, pow. mogileński (D. i S. Kaczorowscy).
W regionie stwierdzona wcześniej 11 razy (Bednorz et al. 2000, Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Komisja Faunistyczna 2004, 2006, 2007).

Bernikla północna *Branta hutchinsii* (W)

19-21.03 – 1 ad., podgatunek: *B. h. leucopareia* albo *minima*, Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka, S. Karpicki); **11** i **15.11** – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (P. Wylegała i inni).
Wcześniej stwierdzona w roku 2008 w Objezierzu, pow. obornicki (Komisja Faunistyczna 2009).

Gatunki zbiegłe z niewoli

Karolinka *Aix sponsa* (W)

16.01-19.02 – 2♂♂, **12.09** – 1♂, Kalisz (T. i Sz. Pietrzak); **7.02** – 2♂♂ i 2♀♀, Poznań (S. Karpicki); **19.11.2009-10.02.2010** – 1♀, Ostrów Wlkp. (P.T. Dolata i inni).
Po raz pierwszy stwierdzona w roku 1911 w Poznaniu (Anioła 1967), a w latach 2005-2008 odnotowana 7 razy (Komisja Faunistyczna 2006, 2008, 2009).

Bażant królewski *Syrnaticus reevesii* (W)

11.10 – 1♂, Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionek).
Wcześniej nie odnotowany jako uciekinier z hodowli.

Literatura

- Anioła S. 1967. O możliwości spotkania w terenie ptaków zbiegłych z niewoli. *Przegl. Zool.* 11(2): 169-175.
- Bednorz J., Kupczyk M., Kuźniak S., Winięcki A. 2000. Ptaki Wielkopolski. Monografia faunistyczna. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
- Bednorz J., Kupczyk M. 1995. Fauna ptaków doliny Noteci. *Prace Zakł. Biol. i Ekol. Ptaków UAM* 4: 3-94.
- Domaniewski J. 1951. *Ornitologia łowiecka (ptaki łowne Europy)*. PZWS, Warszawa.
- Drab K., Rudzionek B. 2011. Stwierdzenie płatkonoga płaskodziobego *Phalaropus fulicarius* w dolinie Noteci (Wielkopolska). *Przegl. Przyr.* 22(4): 114-115.
- Hammling J. 1933. Zur Vogelwelt des Posener Landes. *Dtsch. Wiss. Z. Polen* 26: 27-82.
- Iciek T. 2009. Krótka historia kolonii mewy czarnogłowej na Zbiorniku Przykona na tle sytuacji gatunku w Polsce i Europie. *Biul. Faun. Polski Środk.* 15: 22-25.
- Jesionowski J. 1980. Ptaki wodne i błotne stawów rybnych doliny Noteci. Praca magisterska w Zakł. Zool. Syst. UAM w Poznaniu, msc.
- Kaczmarek R., Błażniak W., Matysiak M. 2005. Występowanie mewowców *Lari* na Stawach Przygodzickich. *Not. Orn.* 46: 179-198.
- Komisja Faunistyczna 1988. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1986. Raport nr 3. *Not. Orn.* 29: 135-149.
- Komisja Faunistyczna 1996. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1995. Raport nr 12. *Not. Orn.* 37: 301-317.
- Komisja Faunistyczna 1998. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1997. Raport nr 14. *Not. Orn.* 39: 151-174.

- Komisja Faunistyczna 2000a. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1998. Raport nr 15. Not. Orn. 41: 29-53.
- Komisja Faunistyczna 2000b. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1999. Raport nr 16. Not. Orn. 41: 293-316.
- Komisja Faunistyczna 2001. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2000. Raport nr 17. Not. Orn. 42: 193-214.
- Komisja Faunistyczna 2002. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2001. Raport nr 18. Not. Orn. 43: 177-195.
- Komisja Faunistyczna 2003. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2002. Raport nr 19. Not. Orn. 44: 195-219.
- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Raport nr 20. Not. Orn. 45: 169-194.
- Komisja Faunistyczna 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2004. Raport nr 21. Not. Orn. 46: 157-178.
- Komisja Faunistyczna 2006. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2005. Raport nr 22. Not. Orn. 47: 97-124.
- Komisja Faunistyczna 2007. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2006. Raport nr 23. Not. Orn. 48: 107-136.
- Komisja Faunistyczna 2008. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2007. Raport nr 24. Not. Orn. 49: 81-115.
- Komisja Faunistyczna 2009. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2008. Raport nr 25. Not. Orn. 50: 111-142.
- Komisja Faunistyczna 2010. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2009. Raport nr 26. Orn. Pol. 51: 117-148.
- Kupczyk M. 2007. Awifauna Nadgopla – liczebność i rozmieszczenie. Prace Zakł. Biol. i Ekol. Pta-
ków UAM 7: 55-116.
- Ławicki Ł. 2009. Liczne zimowanie czapli białej *Egretta alba* w styczniu 2007 roku na tle ogólnokra-
jowego wzrostu jej liczebności. Not. Orn. 50: 228-234.
- Neubauer G., Faber M., Zagalska-Neubauer M. 2005. Występowanie mewy srebrzystej *Larus argen-
tatus*, mewy białogłowej *L. cachinnans* i mewy romańskiej *L. michahellis* w środkowej Polsce
w cyklu rocznym. Not. Orn. 46: 61-76.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro
Natura”, Wrocław.
- Żurawlew P., Czechowski P., Ławicki Ł. 2010. Występowanie czarnowrona *Corvus corone* w Polsce.
Ornis Pol. 51: 262-274.

Przemysław Żurawlew

Kwileń 67a, 63-313 Chocz
grusleon@gmail.com

Michał Radziszewski

ul. Koszalińska 18/128, 85-714 Bydgoszcz
m.radziszewski@gmail.com

Appendix

Kryteria doboru obserwacji do Wielkopolskich Raportów Ornitologicznych za lata 2010 i 2011. Legenda: W – wszystkie obserwacje, L - stwierdzenia lęgów, V-VIII, XII-II, IX³-IV² (przykładowo) – tylko we wskaza-
nych miesiącach i dekadach, cn. 200, cn. 5000 (przykładowo) – tylko stada o danej lub większej liczbie
osobników. Przekazując dane do raportów wskazane jest podawanie płci i wieku stwierdzonych ptaków
*Selection criteria for observations from 2010 and 2011 to be included in the Wielkopolska Ornitholo-
gical Reports. Legend: W – every record, L – breeding records, V-VIII, XII-II, IX³-IV² (example) – only from
these months and decades, cn. 200, cn. 5000 (example) – only flocks of equal or greater number of in-
dividuals than the number given. When submitting data for the reports, the sex and age of recorded
birds should also be given*

Łabędź niemy <i>C. olor</i>	cn. 200
Łabędź czarnodzioby <i>C. columbianus</i>	V-I, cn. 30
Łabędź krzykliwy <i>C. cygnus</i>	L, cn. 100
Gęś zbożowa <i>A. fabalis</i>	V-VIII, cn. 5000
Gęś krótkodzioba <i>A. brachyrhynchus</i>	W
Gęś białoczelna <i>A. albifrons</i>	V-VIII, cn. 5000
Gęś mała <i>A. erythropus</i>	W
Gęgawa <i>A. anser</i>	cn. 500
Śnieżyca mała <i>A. rossii</i>	W
Bernikla kanadyjska <i>B. canadensis</i>	W
Bernikla białolica <i>B. leucopsis</i>	W
Bernikla obroźna <i>B. bernicla</i>	W
Bernikla rdzawoszyja <i>B. ruficollis</i>	W
Gęsiówka egipska <i>A. aegyptiaca</i>	W
Kazarka rdzawa <i>T. ferruginea</i>	W
Ohar <i>T. tadorna</i>	W
Mandarynka <i>A. galericulata</i>	W
Świstun <i>A. penelope</i>	L, XII-II, VI-VII, cn. 100
Krakwa <i>A. strepera</i>	XII-II, cn. 50
Cyraneczka <i>A. crecca</i>	cn. 500
Krzyżówka <i>A. platyrhynchos</i>	cn. 5000
Rożeniec <i>A. acuta</i>	L, XII-II, cn. 50
Cyranka <i>A. querquedula</i>	XI-II, cn. 50
Cyranka modroskrzydła <i>A. discors</i>	W
Płaskonos <i>A. clypeata</i>	XI-II, cn. 50
Helmiatka <i>N. rufina</i>	W
Głowienka <i>A. ferina</i>	cn. 500
Podgorzałka <i>A. nyroca</i>	W
Czernica <i>A. fuligula</i>	cn. 500
Ogorzałka <i>A. marila</i>	W
Edredon <i>S. mollissima</i>	W
Turkan <i>S. spectabilis</i>	W
Kamieniuszka <i>H. histrionicus</i>	W
Lodówka <i>C. hyemalis</i>	W
Markaczka <i>M. nigra</i>	W
Uhla <i>M. fusca</i>	W
Gągoł <i>B. clangula</i>	cn. 200
Bielaczek <i>M. albellus</i>	V-VIII, cn. 30
Szlachar <i>M. serrator</i>	W
Nurogęś <i>M. merganser</i>	cn. 100
Stermiczka <i>O. leucocephala</i>	W
Jarząbek <i>T. bonasia</i>	W
Cietrzew <i>T. tetrix</i>	W
Głuszc <i>T. urogallus</i>	W
Kuropatwa <i>P. perdix</i>	cn. 20
Przepiórka <i>C. coturnix</i>	X-IV ²

Nur rdzawoszyi <i>G. stellata</i>	W
Nur czarnoszyi <i>G. arctica</i>	W
Lodowiec <i>G. immer</i>	W
Perkozek <i>T. ruficollis</i>	cn. 100
Perkoz dwuczuby <i>P. cristatus</i>	cn. 200
Perkoz rdzawoszyi <i>P. grisegena</i>	XII-II, cn. 25
Perkoz rogaty <i>P. auritus</i>	W
Zausznik <i>P. nigricollis</i>	XII-II, cn. 50
Kormoran <i>Ph. carbo</i>	cn. 500
Kormoran mały <i>Ph. pygmeus</i>	W
Pelikan różowy <i>P. onocrotalus</i>	W
Pelikan kędzierzawy <i>P. crispus</i>	W
Bąk <i>B. stellaris</i>	XII-II
Bączek <i>I. minutus</i>	X-IV ²
Ślepowron <i>N. nycticorax</i>	W
Czapla modronosa <i>A. ralloides</i>	W
Czapla złotawa <i>B. ibis</i>	W
Czapla nadobna <i>E. garzetta</i>	W
Czapla biała <i>E. alba</i>	L, XII-II, cn. 50
Czapla siwa <i>A. cinerea</i>	cn. 100
Czapla purpurowa <i>A. purpurea</i>	W
Bocian czarny <i>C. nigra</i>	X-II, cn. 20
Bocian biały <i>C. ciconia</i>	X-II, cn. 100
Ibis kasztanowaty <i>P. falcinellus</i>	W
Warzęcha <i>P. leucorodia</i>	W
Flaming różowy <i>Ph. roseus</i>	W
Trzmielojad <i>P. apivorus</i>	X-IV
Kania czarna <i>M. migrans</i>	IX ² -III
Kania ruda <i>M. milvus</i>	X-II, cn. 5
Bielik <i>H. albicilla</i>	cn. 20
Sęp płowy <i>G. fulvus</i>	W
Sęp kasztanowaty <i>Ae. monachus</i>	W
Gadożer <i>C. gallicus</i>	W
Błotniak stawowy <i>C. aeruginosus</i>	X ² -III ¹
Błotniak zbożowy <i>C. cyaneus</i>	L, V-VIII, cn. 5
Błotniak stepowy <i>C. macrourus</i>	W
Błotniak łąkowy <i>C. pygargus</i>	IX ³ -IV ³ , cn. 10
Myszołów <i>B. buteo</i>	cn. 50
Kurhannik <i>B. rufinus</i>	W
Myszołów włochaty <i>B. lagopus</i>	V-VIII, cn. 10
Orlik krzykliwy <i>A. pomarina</i>	W na południe od Noteci
Orlik grubodzioby <i>A. clanga</i>	W
Orzeł stepowy <i>A. nipalensis</i>	W
Orzeł cesarski <i>A. heliaca</i>	W
Orzeł przedni <i>A. chrysaetos</i>	W

Orzełek <i>A. pennata</i>	W
Rybołów <i>P. haliaetus</i>	XI-III, cn. 5
Pustuleczka <i>F. naumanni</i>	W
Kobczyk <i>F. vespertinus</i>	W
Drzemlik <i>F. columbarius</i>	W
Kobuz <i>F. subbuteo</i>	XI-III
Sokół skalny <i>F. eleonorae</i>	W
Raróg <i>F. cherrug</i>	W
Białozór <i>F. rusticolus</i>	W
Sokół wędrowny <i>F. peregrinus</i>	W
Wodnik <i>R. aquaticus</i>	XII-II
Kropiatka <i>P. porzana</i>	IX ³ -IV ¹
Zielonka <i>P. parva</i>	W
Derkacz <i>C. crex</i>	X-IV ²
Kokoszka <i>G. chloropus</i>	cn. 20
Łyska <i>F. atra</i>	cn. 500
Żuraw <i>G. grus</i>	XII-I, cn. 300
Strepet <i>T. tetrax</i>	W
Drop <i>O. tarda</i>	W
Ostrygojad <i>H. ostralegus</i>	W
Szczudlak <i>H. himantopus</i>	W
Szablodziób <i>R. avosetta</i>	W
Kulon <i>B. oedincnemus</i>	W
Żwirowiec łąkowy <i>G. pratincola</i>	W
Żwirowiec stepowy <i>G. nordmanni</i>	W
Sieweczka rzeczna <i>Ch. dubius</i>	X-III ¹ , cn. 10
Sieweczka obroźna <i>Ch. hiaticula</i>	XI-II, cn. 25
Sieweczka morska <i>Ch. alexandrinus</i>	W
Mornel <i>Ch. morinellus</i>	W
Siewka złotawa <i>P. fulva</i>	W
Siewka złota <i>P. apricaria</i>	XII-II, cn. 500
Siewnica <i>P. squatarola</i>	W
Czajka towarzyska <i>V. gregarius</i>	W
Czajka stepowa <i>V. leucurus</i>	W
Czajka <i>V. vanellus</i>	XII-I, cn. 1000
Biegus rdzawy <i>C. canutus</i>	W
Piaskowiec <i>C. alba</i>	W
Biegus malutki <i>C. minuta</i>	XI-IV, cn. 50
Biegus mały <i>C. temminckii</i>	W
Biegus długoskrzydły <i>C. bairdii</i>	W
Biegus arktyczny <i>C. melanotos</i>	W
Biegus krzywodzioby <i>C. ferruginea</i>	XI-IV, cn. 20
Biegus morski <i>C. maritima</i>	W
Biegus zmienny <i>C. alpina</i>	XII-II, cn. 100
Biegus płaskodzioby <i>L. falcinellus</i>	W
Biegus płowy <i>T. subruficollis</i>	W

Batalion <i>Ph. pugnax</i>	XII-II, cn. 100
Bekasik <i>L. minimus</i>	W
Kszyk <i>G. gallinago</i>	XI ² -II, cn. 50
Dubelt <i>G. media</i>	W
Szlamiec długodzioby <i>L. scolopaceus</i>	W
Słonka <i>S. rusticola</i>	XI-II, cn. 5
Rycyk <i>L. limosa</i>	X-III ² , cn. 20
Szlamik <i>L. lapponica</i>	W
Kulik mniejszy <i>N. phaeopus</i>	W
Kulik wielki <i>N. arquata</i>	XII-II, cn. 50
Brodziczek śniady <i>T. erythropus</i>	XI ² -III ¹
Krwawodziób <i>T. totanus</i>	XI-II, cn. 20
Brodziczek pławny <i>T. stagnatilis</i>	W
Kwokacz <i>T. nebularia</i>	XI-IV ¹ , cn. 30
Samotnik <i>T. ochropus</i>	XII-II, cn. 25
Łęczak <i>T. glareola</i>	X-IV ¹ , cn. 50
Terekia <i>X. cinereus</i>	W
Brodziczek piskliwy <i>A. hypoleucos</i>	X ³ -III, cn. 30
Kamusznik <i>A. interpres</i>	W
Płatkonóg sztyldodzioby <i>Ph. lobatus</i>	W
Płatkonóg płaskodzioby <i>Ph. fulicarius</i>	W
Wydrzyk tęposterny <i>S. pomarinus</i>	W
Wydrzyk ostrosterny <i>S. parasiticus</i>	W
Wydrzyk długosterny <i>S. longicaudus</i>	W
Wydrzyk wielki <i>S. skua</i>	W
Orlica <i>L. ichthyaetus</i>	W
Mewa czarnogłowa <i>L. melanocephalus</i>	W
Mewa mała <i>H. minutus</i>	L, XI-III, cn. 100
Mewa obroźna <i>X. sabini</i>	W
Śmieszka <i>Ch. ridibundus</i>	cn. 3000
Mewa siwa <i>L. canus</i>	L, cn. 500
Mewa żółtonoga <i>L. fuscus</i>	W
Mewa srebrzysta <i>L. argentatus</i>	L, cn. 500
Mewa białogłowa <i>L. cachinnans</i>	L, cn. 500
Mewa romańska <i>L. michahellis</i>	W poza pow. konińskim
Mewa polarna <i>L. glaucooides</i>	W
Mewa błada <i>L. hyperboreus</i>	W
Mewa siodłata <i>L. marinus</i>	W
Mewa trójpalczasta <i>R. tridactyla</i>	W
Rybitwa krótkodzioba <i>G. nilotica</i>	W
Rybitwa wielkodzioba <i>H. caspia</i>	W
Rybitwa czubata <i>S. sandvicensis</i>	W
Rybitwa rzeczna <i>S. hirundo</i>	X-IV ¹ , cn. 50
Rybitwa popielata <i>S. paradisaea</i>	W
Rybitwa białoczelna <i>S. albifrons</i>	L, X-IV ² , cn. 10
Rybitwa białowąsa <i>Ch. hybrida</i>	W

Rybitwa czarna <i>Ch. niger</i>	X-IV ¹ , cn. 100
Rybitwa białoskrzydła <i>Ch. leucopterus</i>	W
Pustynnik <i>S. paradoxus</i>	W
Siniak <i>C. oenas</i>	XII-II, cn. 50
Grzywacz <i>C. palumbus</i>	XI-II, cn. 500
Sierpówka <i>S. decaocto</i>	cn. 300
Turkawka <i>S. turtur</i>	X-IV ¹ , cn. 20
Kukułka <i>C. canorus</i>	IX ³ -IV ²
Puchacz <i>B. bubo</i>	W
Sowa śnieżna <i>B. scandiacus</i>	W
Sowa jarzębata <i>S. ulula</i>	W
Sóweczka <i>G. passerinum</i>	W
Pójdźka <i>A. noctua</i>	W
Puszczyk uralski <i>S. uralensis</i>	W
Uszatka <i>A. otus</i>	cn. 25
Uszatka błotna <i>A. flammeus</i>	W
Włochatka <i>Ae. funereus</i>	W
Lelek <i>C. europaeus</i>	IX ² -IV ²
Jerzyk alpejski <i>T. melba</i>	W
Jerzyk <i>A. apus</i>	IX ² -IV ²
Zimorodek <i>A. atthis</i>	cn. 5
Żoła <i>M. apiaster</i>	W
Kraska <i>C. garrulus</i>	W
Dudek <i>U. epops</i>	IX ³ -III ² , cn. 10
Krętogłów <i>J. torquilla</i>	IX-IV ¹
Dzięcioł zielonosiwy <i>P. canus</i>	W
Dzięcioł białoszy <i>D. syriacus</i>	W
Dzięcioł białogrzbiety <i>D. leucotos</i>	W
Dzięciołek <i>D. minor</i>	cn. 5
Dzierlatka <i>G. cristata</i>	cn. 25
Lerka <i>L. arborea</i>	XI ³ -II, cn. 30
Skowronek <i>A. arvensis</i>	XII-I, cn. 300
Górniczek <i>E. alpestris</i>	W
Brzegówka <i>R. riparia</i>	X-IV ¹ , cn. 500
Dymówka <i>H. rustica</i>	X ³ -III ³ , cn. 1000
Jaskółka rudawa <i>C. daurica</i>	W
Oknówka <i>D. urbicum</i>	X ² -IV ¹ , cn. 1000
Świergotek polny <i>A. campestris</i>	VIII ³ -IV ² , cn. 5
Świergotek drzewny <i>A. trivialis</i>	XI-III, cn. 10
Świergotek łąkowy <i>A. pratensis</i>	XII-II, cn. 50
Świergotek rdzawogardły <i>A. cervinus</i>	W
Siwoniak <i>A. spinoletta</i>	W
Świergotek nadmorski <i>A. petrosus</i>	W
Pliszka żółta <i>M. flava</i>	X-III, cn. 50
Pliszka żółta <i>M. flava</i> podgatunki inne niż nominatywny	W

Pliszka cytrynowa <i>M. citreola</i>	W
Pliszka górská <i>M. cinerea</i>	XI-III ²
Pliszka siwa <i>M. alba</i>	XII-II ² , cn. 50
Jemiołuszka <i>B. garrulus</i>	V-X ² , cn. 200
Pluszcz <i>C. cinclus</i>	W
Strzyżyk <i>T. troglodytes</i>	cn. 10
Pokrzywnica <i>P. modularis</i>	XII-III ¹ , cn. 20
Rudzik <i>E. rubecula</i>	cn. 10
Słowik szary <i>L. luscinia</i>	IX-IV ¹
Słowik rdzawy <i>L. megarhynchos</i>	IX-IV ¹
Podróżniczek <i>L. svecica</i>	IX-III ²
Kopciuszek <i>Ph. ochruros</i>	XII-II
Pleszka <i>Ph. phoenicurus</i>	X-III
Pokląska <i>S. rubetra</i>	IX ³ -IV ¹
Kląskawka <i>S. rubicola</i>	X ² -III ²
Białorzytka <i>Oe. oenanthe</i>	X-III ²
Białorzytka pstra <i>Oe. pleschanka</i>	W
Drozd pstry <i>Z. dauma</i>	W
Drozd ciemny <i>G. sibirica</i>	W
Drozd obroźny <i>T. torquatus</i>	W
Kos <i>T. merula</i>	cn. 30
Drozd oliwkowy <i>T. obscurus</i>	W
Drozd rdzawy <i>T. naumanni</i>	W
Kwiczół <i>T. pilaris</i>	cn. 500
Śpiewak <i>T. philomelos</i>	XI-II, cn. 30
Drozdzik <i>T. iliacus</i>	V-VIII, XII-II, cn. 100
Paszkot <i>T. viscivorus</i>	cn. 10
Świerszczak <i>L. naevia</i>	VIII ³ -IV ²
Strumieniówka <i>L. fluviatilis</i>	VIII ³ -IV
Brzęczka <i>L. luscinoides</i>	VIII ³ -IV ¹
Wodniczka <i>A. paludicola</i>	W
Rokitniczka <i>A. schoenobaenus</i>	IX ² -IV ¹
Trzcinniczek kaspijski <i>A. agricola</i>	W
Zaroślowka <i>A. dumetorum</i>	W
Łozówka <i>A. palustris</i>	IX-IV ²
Trzcinniczek <i>A. scirpaceus</i>	IX ³ -IV ¹
Trzciniak <i>A. arundinaceus</i>	X-IV ¹
Zaganiacz <i>H. icterina</i>	IX-IV
Zaganiacz szczebiotliwy <i>H. polyglotta</i>	W
Jarzębatka <i>S. nisoria</i>	VIII ² -IV
Pięgża <i>S. curruca</i>	IX ³ -III
Cierniówka <i>S. communis</i>	IX-IV ¹
Gajówka <i>S. borin</i>	IX-IV
Kapturka <i>S. atricapilla</i>	X-III ²
Wójcik <i>Ph. trochiloides</i>	W
Świstunka złotawa <i>Ph. proregulus</i>	W

Świstunka brunatna <i>Ph. fuscatus</i>	W
Świstunka leśna <i>Ph. sibilatrix</i>	IX ² -IV ¹
Pierwiosnek <i>Ph. collybita</i>	XI-III ¹
Piecuszek <i>Ph. trochilus</i>	X-III
Mysikrólik <i>R. regulus</i>	cn. 50
Zniczek <i>R. ignicapilla</i>	XI-III ²
Muchołówka szara <i>M. striata</i>	X-IV ²
Muchołówka mała <i>F. parva</i>	IX-IV
Muchołówka białoszyja <i>F. albicollis</i>	W
Muchołówka żałobna <i>F. hypoleuca</i>	IX ³ -IV ¹
Wąsatka <i>P. biarmicus</i>	cn. 50
Raniuszek <i>Ae. caudatus</i>	cn. 30
Sikora uboga <i>P. palustris</i>	cn. 10
Czarnogłówka <i>P. montanus</i>	cn. 10
Sosnowka <i>P. ater</i>	cn. 30
Czubatka <i>L. cristatus</i>	cn. 10
Bogatka <i>P. major</i>	cn. 50
Modraszka <i>C. caeruleus</i>	cn. 100
Sikora lazurkowa <i>C. cyanus</i>	W
Remiz <i>R. pendulinus</i>	XI-III ² , cn. 25
Wilga <i>O. oriolus</i>	IX ³ -IV ²
Dzierżba pustynna <i>L. isabellinus</i>	W
Gąsiorek <i>L. collurio</i>	X ² -IV
Dzierżba czarnoczelna <i>L. minor</i>	W
Srokosz <i>L. excubitor</i>	cn. 5
Dzierżba rudogłowa <i>L. senator</i>	W
Sójka <i>G. glandarius</i>	cn. 50
Sójka syberyjska <i>P. infaustus</i>	W
Sroka <i>P. pica</i>	cn. 200
Orzechówka <i>N. caryocatactes</i>	W
Kawka <i>C. monedula</i>	cn. 1000
Gawron <i>C. frugilegus</i>	cn. 5000
Czarnowron <i>C. corone</i>	W
Wrona siwa <i>C. cornix</i>	cn. 100
Kruk <i>C. corax</i>	cn. 100
Szpak <i>S. vulgaris</i>	cn. 5000
Pasterz <i>S. roseus</i>	W
Wróbel <i>P. domesticus</i>	cn. 500
Mazurek <i>P. montanus</i>	cn. 200
Zięba <i>F. coelebs</i>	III-XI cn. 500, XII-II cn. 200
Jer <i>F. montifringilla</i>	V-IX ¹ , cn. 50
Kulczyk <i>S. serinus</i>	X-III ¹ , cn. 10
Dzwoniec <i>Ch. chloris</i>	cn. 100
Szczygieł <i>C. carduelis</i>	cn. 100
Czyż <i>C. spinus</i>	cn. 300

Makolągwa <i>C. cannabina</i>	cn. 50
Rzępołuch <i>C. flavirostris</i>	W
Czczotka <i>C. flammea</i>	V-VIII, cn. 50
Czczotka tundrowa <i>C. hornemanni</i>	W
Krzyżodziób modrzewiowy <i>L. leucoptera</i>	W
Krzyżodziób świerkowy <i>L. curvirostra</i>	L, cn. 50
Krzyżodziób sosnowy <i>L. pytyopsitacus</i>	W
Dziwonia <i>C. erythrinus</i>	VIII-IV
Łuskowiec <i>P. enucleator</i>	W
Gil <i>P. pyrrhula</i>	cn. 50
Grubodziób <i>C. coccothraustes</i>	cn. 100
Poświerka <i>C. lapponicus</i>	W
Śnieguła <i>P. nivalis</i>	W
Trznadel <i>E. citrinella</i>	cn. 100
Głuszek <i>E. cia</i>	W
Ortolan <i>E. hortulana</i>	VIII ³ -IV ²
Potrząs <i>E. schoeniclus</i>	cn. 30
Potrzeszcz <i>E. calandra</i>	cn. 100